

Program rozvoje města Vyškova

Michaela Hálová

Bakalářská práce
2014/2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Michaela Hálová**
Osobní číslo: **M12089**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management a ekonomika**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Program rozvoje města Vyškova**

Zásady pro vypracování:

Úvod

Definujte cíle práce a použité metody zpracování práce.

I. Teoretická část

- Představte základní pojmy, týkající se strategického plánování regionálního rozvoje.
- Uvedte dotčenou legislativu tématu.

II. Praktická část

- Zpracujte socioekonomickou analýzu města Vyškova.
- Realizujte dotazníkové šetření mezi občany města a dalšími aktéry rozvoje.
- Na základě výše uvedených analýz navrhnete program rozvoje města Vyškova včetně katalogu projektů k realizaci.

Závěr

Rozsah bakalářské práce: cca 40
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

HORIZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. Základy organizace veřejné správy v ČR. 3., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 248 s. ISBN 978-80-7380-459-6.

KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.

Kolektiv autorů. Úvod do regionálních věd a veřejné správy. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
SUCHÁČEK, Jan and Jeppe JUUL PETERSEN. Developments in minor cities: institutions matter. 1st ed. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2010, 190 s. ISBN 978-80-248-2213-6.

WOKOUN, René et al. Základy regionálních věd a veřejné správy. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.

Vedoucí bakalářské práce: doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání bakalářské práce: 16. února 2015
Termín odevzdání bakalářské práce: 15. května 2015

Ve Zlíně dne 16. února 2015

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na elektronickém nosiči v příruční knihovně Fakulty managementu a ekonomiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užit své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s příjím-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

1. že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
2. že odevzdaná verze diplomové/bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně

14.5. 2015

.....
podpis diplomanta

ABSTRAKT

Tématem této bakalářské práce je Program rozvoje města Vyškova. V teoretické části jsou uvedeny základní pojmy, týkající se regionálního rozvoje, programu rozvoje obce a dotčené legislativy.

Praktická část obsahuje základní charakteristiku města a rozbor jednotlivých složek, SWOT analýzu a stanovení strategických cílů. V závěru práce jsou navrženy projekty, které by měly vést ke zlepšení stávajícího stavu některých míst ve městě.

Cílem této práce bylo vytvořit charakteristiku města, definovat silné a slabé stránky města a na základě výsledků SWOT analýzy stanovit strategické cíle rozvoje města a navrhnout opatření k jejich dosažení.

Klíčová slova: obec, město, program rozvoje města, SWOT analýza, strategické cíle, katalog projektů

ABSTRACT

The topic of this bachelor's work is the Programme of the Development of the Town of Vyškov. There are basic terms focusing on regional development, programme of the development of the town and the relevant legislation mentioned in theoretical part.

The practical part is focused on the basic characteristic of the town and the analysis of particular authorities, further the SWOT analysis is processed followed by setting of strategic goals. There are projects suggested in the end of this work, which should improve present conditions of some places in the town.

The aim of this work was to create characteristic of the town, to define strong and weakness parts of the town and from the findings of SWOT analysis to set strategic goals and to suggest steps to their achievement.

Keywords: town, city, programme of the development, SWOT analysis, strategic goals, projects catalogue

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. RNDr. Oldřichu Hájkovi, Ph. D., za jeho vstřícný přístup, podporu a cenné rady, které přispěly k vypracování práce. Dále děkuji rodině za podporu a vytvoření podmínek pro sepsání práce.

OBSAH

ÚVOD.....	9
CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE.....	10
I TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 ZÁKLADNÍ POJMY VZTAHUJÍCÍ SE K REGIONÁLNÍMU ROZVOJI.....	12
1.1 REGIONALISMUS	12
1.2 REGIONÁLNÍ POLITIKA	12
1.2.1 Nástroje regionální politiky.....	12
1.2.1.1 Makroekonomické nástroje.....	13
1.2.1.2 Mikroekonomické nástroje	13
1.3 REGIONÁLNÍ ROZVOJ.....	14
1.4 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ.....	14
2 ZÁKLADNÍ POJMY SOUVISEJÍCÍ S PROGRAMEM ROZVOJE OBCE.....	16
2.1 PROGRAM ROZVOJE OBCE.....	16
2.2 OBEC.....	17
2.2.1 Občané a jejich podílení na řízení obce	19
2.3 ORGÁNY OBCE	21
2.3.1 Zastupitelstvo	21
2.3.2 Rada obce	21
2.3.3 Obecní úřad	22
2.3.4 Starosta.....	22
2.3.5 Zvláštní orgán obce	22
2.4 METODIKA EFEKTIVNÍHO ŘÍZENÍ OBCE	23
2.5 ROZPOČTY ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY	23
2.5.1 Příjmy rozpočtu	25
2.5.1.1 Nenávratné příjmy:	25
2.5.1.2 Návrtné příjmy:	25
2.5.2 Výdaje rozpočtu	27
2.5.2.1 Nenávratné výdaje	27
2.5.2.2 Návrtné výdaje	28
3 DOTČENÁ LEGISLATIVA	29
II PRAKTICKÁ ČÁST	30
4 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MĚSTĚ VYŠKOV	31
4.1 CHARAKTERISTIKA OKRESU VYŠKOV.....	32
4.2 HISTORIE MĚSTA VYŠKOVA	33
4.3 SOUČASNÝ VÝVOJ	34
5 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA VYŠKOVA	35
5.1 OBYVATELSTVO	35
5.2 HOSPODAŘENÍ MĚSTA	37
5.3 TRH PRÁCE A NEZAMĚSTNANOST	39
5.4 DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURA.....	41
5.4.1 Silniční doprava	41

5.4.2	Železniční doprava	41
5.4.3	Integrovaná doprava	42
5.5	TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA	43
5.5.1	Vodovody	43
5.5.2	Kanalizace	43
5.5.3	Plyn a elektřina	43
5.6	PRŮMYSL	45
5.7	OBČANSKÁ VYBAVENOST	46
5.7.1	Školství	46
5.7.2	Sociální služby	46
5.7.3	Zdravotnictví	47
5.7.4	Další služby	48
5.8	KULTURA A SPORT	49
5.8.1	Kulturní zařízení	49
5.8.2	Sportovní vyžití	51
5.9	CESTOVNÍ RUCH	52
6	SWOT ANALÝZA	53
7	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	55
8	STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE MĚSTA VYŠKOV	60
8.1	PRIORITNÍ OSA: ROZVOJ, KTERÝ RESPEKTUJE PŘÁNÍ A POTŘEBY OBČANŮ	60
8.1.1	Opatření: Zvýšení bezpečnosti	60
8.1.2	Opatření: Zkvalitnění péče o veřejnou zeleň a čistotu Vyškova	61
8.1.3	Opatření: Podpora volného času a vzdělávání	61
8.2	PRIORITNÍ OSA: ZLEPŠENÍ DOPRAVNÍ INFRASTRUKTURY	62
8.2.1	Opatření: Snížení dopravního zatížení centra města	62
8.2.2	Opatření: Oprava povrchu vozovky	62
8.2.3	Opatření: Rozšíření cyklostezek a in-line stezek	63
8.3	PRIORITNÍ OSA: UDRŽENÍ A ZVYŠOVÁNÍ ZAMĚSTNANOSTI A EKONOMICKÉHO RŮSTU	63
8.3.1	Opatření: Zvyšování pracovních příležitostí	63
8.3.2	Opatření: Zvyšování kvality lidských zdrojů	64
8.3.3	Opatření: Zlepšování informovanosti o volných pracovních místech	64
9	KATALOG PROJEKTŮ	65
9.1	POVODŇOVÝ VAROVNÝ SYSTÉM MĚSTA VYŠKOVA	65
9.2	„STŘEDOVĚKÁ VESNICE VYŠKOV 2015“	65
9.3	OPRAVA CYKLOSTEZKY VE SMETANOVÝCH SADECH	66
	ZÁVĚR	67
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	68
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	71
	SEZNAM OBRÁZKŮ	72
	SEZNAM TABULEK	73
	SEZNAM PŘÍLOH	74

ÚVOD

Tato práce vznikla za účelem nalezení skrytých zdrojů a možností využitelných pro další rozvoj města Vyškova. Program rozvoje je důležitý pro definování společných zájmů obce, jejich podnikatelských subjektů a občanů, realizování společných zájmů, optimalizování podmínek pro rozvoj bydlení a podnikání v obci, koordinování vynakládání veřejných investic, určení dlouhodobých záměrů a posilování sounáležitosti občanů k obci.

Bakalářská práce je rozdělena do dvou velkých částí – teoretické a praktické.

Praktická část byla vytvořena na základě sběru a zpracování dat. Získané podklady byly vyhodnoceny a rozděleny do tematických kapitol. Výstupem je souhrnná SWOT analýza, na základě které jsou stanoveny základní rozvojové problémy, hrozby a slabé stránky města.

Celkovým výstupem je stanovení strategických cílů a jejich opatření, doplněné o katalog projektů.

CÍLE A METODY ZPRACOVÁNÍ PRÁCE

Cílem této bakalářské práce je charakterizovat město Vyškov, zjistit jeho silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Na základě zjištěných informací následně navrhnout strategické cíle rozvoje města a katalog projektů. Díky rozvojovému programu by měli být volené orgány schopny zvolit takovou strategii, která navodí celkové zlepšení úrovně územně samosprávných celků.

K dosažení cílů byly využity empirické metody – pozorování a dotazníkové šetření. Vyvozování závěrů je postaveno na indukci. Indukce je proces vyvozování obecného závěru na základě poznatků o jednotlivostech.

Dotazníkové šetření a přihlížení k preferencím obyvatelstva je důležitou součástí při stanovování programu rozvoje. Jako cíloví respondenti byli zvoleni obyvatelé Vyškova všech věkových skupin.

V práci je využita SWOT analýza. SWOT analýza je nejčastější metodou pro analýzu území. Tato zkratka vznikla z anglických slov Strengths (silné stránky) – Weaknesses (slabé stránky) – Opportunities (možnosti) – Threats (hrozby). Jak vyplývá z názvu této metody, podstatou je odhalení vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného území, možností a hrozeb, které na něj působí zvenčí. Smyslem SWOT analýzy je akceptování silných stránek a odstraňování slabých stránek. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 121)

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLANÍ POJMY VZTAHUJÍCÍ SE K REGIONÁLNÍMU ROZVOJI

1.1 Regionalismus

V současné době je regionalismus chápán jako určitá snaha definovat územní celky pro novou úroveň vlády a správy. Tato úroveň má být tzv. prostřední (tj. mezinárodní a lokální), což má zajistit výkonnější a efektivnější veřejnou správu a regionální plánování. (Wokoun et al., 2011, s. 15)

Naproti tomu (Kolektiv autorů, 2008, s. 11) vysvětluje regionalismus spíše z tradičního hlediska. Jedná se o pocit charakteristické zvláštnosti, skupinového vědomí nebo regionální loajality a identifikace. Tento pocit sdílí lidé žijící na konkrétním území či regionu.

1.2 Regionální politika

Příčinou vzniku regionální politiky jsou příliš velké rozdíly v sociálně ekonomické úrovni mezi jednotlivými regiony. Tyto rozdíly komplikují ekonomický rozvoj státu a může způsobit sociální i politické konflikty.

Cílem regionální politiky je zmírnit a v nejlepším případě odstranit nadměrné rozdíly ve vývoji jednotlivých částí státu, vyvážit regionální strukturu a zvýšit konkurenceschopnost národní ekonomiky v mezinárodním měřítku.

Ve společnosti doposud nedošlo ke sjednocení názorů na obsahové vymezení tohoto pojmu. Existuje desítky různorodých definic. (Wokoun et al., 2011, s. 92)

Obecná definice mluví o regionální politice jako o souboru cílů, opatření a nástrojů vedoucích ke snižování rozdílů v socioekonomické úrovni jednotlivých regionů. (Wokoun, Mates a Cogan, 2006, s. 112)

1.2.1 Nástroje regionální politiky

Nástroje regionální politiky se dělí dle povahy na:

1. Makroekonomické
2. Mikroekonomické

Společnou vlastností těchto nástrojů je primární ekonomický obsah. Setkat se však můžeme i s nástroji bez primárního ekonomického obsahu. Například administrativní nástroje a rozvojové agentury.

1.2.1.1 Makroekonomické nástroje

Makroekonomické nástroje jsou pro řešení regionálních problémů omezeny ostatními národohospodářskými cíli. Mezi hlavní řadíme: udržení inflace na žádoucí úrovni, vyrovnanost platební bilance a realizace cílů agrární či průmyslové politiky.

Mezi makroekonomické nástroje patří:

- Fiskální politika
- Monetární politika
- Protekcionismus

Fiskální politika – jednou z hlavních rolí fiskální politiky je státní rozpočet. Díky němu dochází k meziregionálnímu přerozdělování. Přerozdělování je postaveno na systému daní a odvodů na jedné straně a ve struktuře výdajů státního rozpočtu na druhé straně. Do státního rozpočtu přispívají nadprůměrně vysoce příjmové regiony a naopak do regionů nízkopříjmových plyne více prostředků. Tyto prostředky jsou převážně sociální povahy, například podpora v nezaměstnanosti. V souhrnu lze říci, že fiskální politika se pomocí státního rozpočtu snaží snižovat rozdíly mezi jednotlivými regiony a tím plnit jeden z hlavních cílů regionální politiky. (Wokoun et al., 2011, s. 100)

Monetární politika – ovlivňuje množství peněz v ekonomice. Má však negativní dopad na inflaci, proto je velmi přísně omezená při řešení regionálních problémů. Regionalizace monetární politiky se může provádět prostřednictvím usnadnění přístupu k úvěrům ve vybraných regionech, vyšší úrokové míry a lhůt splatnosti.

Protekcionismus – státní ovlivňování dovozů prostřednictvím cel a dovozních limitů. Regionální vliv dovozních limit a cel je tím vyšší, čím vyšší je prostorová koncentrace výroby chráněných druhů zboží. U regionalizace protekcionismu se zavádí cla a dovozní limity na produkty, jejichž výroba je prostorově koncentrována v upadajících regionech. (Wokoun et al., 2011, s. 101)

1.2.1.2 Mikroekonomické nástroje

Mikroekonomické nástroje – ovlivňují rozhodování ekonomických subjektů o jejich prostorové lokalizaci a mají vždy podobu určitých finančních částek poskytovaných účelově. Cílem mikroekonomických nástrojů je obnovení rovnováhy na regionálních trzích práce.

Mezi mikroekonomické nástroje patří:

- Nástroje realokace pracovních sil

- Nástroje realokace kapitálu

Nástroje realokace pracovních sil – používají se při řešení problémů s emigrací. Nástroje bývají zaměřeny na příliv kapitálu a tvorbu nových pracovních míst v problémovém území. Tím se má zajistit stabilizace obyvatelstva v regionu. Pokud je však nutné emigraci podpořit, nástroje se zaměřují na úhradu nákladů spojených s emigrací. (Wokoun et al., 2011, s. 102)

Nástroje realokace kapitálu – ovlivňují tvorbu nových pracovních příležitostí v regionu. Nástroje se zaměřují na již zavedené firmy nebo na přilákání firem nových. (Wokoun et al., 2011, s. 103)

1.3 Regionální rozvoj

Vývoj regionálního rozvoje částečně závisí na historii dané země a jejich institucionálních pravidlech. Prvním krokem na dlouhé cestě v regionálním rozvoji je vytvořit adekvátní systém makrostruktur. (Sucháček a Petersen, 2010, s. 26)

Řešení regionálního rozvoje staví na celé řadě metodologických postupů. Systém postupů chápeme jako využívání organizovaných znalostí a jejich tvůrčí zhodnocení. Nejdůležitější je zde vědecká metodologie, sběr dat a jejich následné vyhodnocení a interpretace.

Regionálním rozvojem se zabývá většina územně správních celků. Regionální plánování, které by mělo vést k rozvoji daného území je specifickým příkladem strategického plánování.

1.4 Strategické plánování

Pojem strategie vychází z řeckého slova „strategos“, tj. obecný. Nejčastější výkladem je určení celkového účelu či poslání subjektu a jeho dlouhodobých cílů nebo zaměření činnosti.

Jedná se o způsob, jak definovat koncepce rozvoje a cíle určité entity.

Strategické plánování se stalo předmětem zájmu představitelů měst a obcí při vytváření jejich koncepcí rozvoje.

Každé město či obec chce obstát ve vzájemné konkurenci měst a obcí. Nejen díky tomuto záměru potřebuje mít svoji strategii na dosáhnutí rozvoje.

Strategické plánování určuje naši současnou pozici a spojuje ji s tím, kde chceme být. Pro dosažení požadovaného výsledku používá výběr směrů, cílů a volbu aktivit.

Strategické plánování má několik základních charakteristik:

- Orientováno na dlouhodobé cíle
- Velká míra nejistot a rizik, která vyplývá z orientace na dlouhodobé cíle
- Flexibilní a adaptabilní na možné změny vstupních podmínek
- Značná neurčitost prostředí
- Uplatnění systematického přístupu

Strategické plánování je upraveno v zákoně č. 128/2000 Sb. (zákon o obcích), v zákoně 129/2000 Sb. (zákon o krajích) a v zákoně o podpoře regionálního rozvoje 248/2000 Sb. (Kolektiv autorů, 2008, s. 171-172)

2 ZÁKLADNÍ POJMY SOUVISEJÍCÍ S PROGRAMEM ROZVOJE OBCE

2.1 Program rozvoje obce

Program rozvoje obce či kraje je hlavním strategickým rozvojovým dokumentem orgánů územních samospráv. Vychází z něj střednědobé i dlouhodobé řízení lokality. Vyhotovením programu by se měli nalézt skryté zdroje a možnosti využitelné pro další rozvoj. Díky rozvojovému programu by měli být volené orgány schopny zvolit takovou strategii, která navodí celkové zlepšení úrovně územně samosprávných celků.

Etapy programu rozvoje:

- Analyzovat území
- Identifikovat rozvojové předpoklady a problémy
- Vypracovat strategii
- Poskytnout náměty na projekty pro podporu rozvoje
- Stanovit socioekonomické priority rozvoje v určitém časovém horizontu

Důležitou součástí při stanovování programu rozvoje je přihlížet k preferencím veřejnosti. Preference se obvykle zjišťují sociologickými průzkumy. (Wokoun et al., 2011, s. 255)

Při analýze území se hodnotí ekonomické, finanční, sociální, kulturní a politické ukazatele dané oblasti. Nejčastější metodou pro analýzu území je metoda SWOT. Tato zkratka vznikla z anglických slov Strengths (silné stránky) – Weaknesses (slabé stránky) – Opportunities (možnosti) – Threats (hrozby). Jak vyplývá z názvu této metody, podstatou je odhalení vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného území, možností a hrozeb, které na něj působí zvenčí. Smyslem SWOT analýzy je akceptování silných stránek a odstraňování slabých stránek. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 121)

Úkoly programu rozvoje obce:

- Definovat společné zájmy obce, jejich podnikatelských subjektů a občanů
- Určit místní předpoklady vedoucí k realizaci společných zájmů
- Optimalizovat podmínky pro rozvoj bydlení a podnikání v obci
- Koordinovat vynakládání veřejných investic a účelnou alokaci běžných veřejných výdajů
- Určit dlouhodobé záměry obce
- Posilovat vědomí sounáležitosti k obci a z toho plynoucí odpovědnosti za její rozvoj u místních obyvatel

Program rozvoje obce slouží jako podklad pro:

- Sestavování obecního rozpočtu
- Zpracování podnikatelských a investičních záměrů realizovaných v obci
- Vypracování či novelizace územního plánu obce
- Posuzování regionálních plánů a programů
- Zodpovědný vstup obce na kapitálový trh (Kolektiv autorů, 2008, s. 196-198)

Dle Pavlíka (Pavlík, 2014, s. 16-25) lze za strategický dokument řízení obce považovat vizi obce. Z dotazníkového šetření realizovaného firmou M. C. TRITON v obcích ČR a Německa v roce 2012 je patrné, že vizi má stanovenou $\frac{3}{4}$ měst. U větších měst nad 50 tis. Obyvatel jsou to $\frac{2}{3}$. Z vize je následně vypracován strategický plán. Vyhodnocuje ho však pouze $\frac{1}{3}$ měst. Za slabou stránku je považována implementace strategických materiálů do praxe.

Dále stanovil 10 zásad správného fungování strategického plánu rozvoje města:

- Vize má být ambiciózní, ale realizovatelná
- Vize i strategie má odrážet historické i přírodní podmínky města a vazby na okolí
- Strategický plán rozvoje se má projednat s občany a významnými partnery z města i okolí, a až po té schválit zastupitelstvem
- Strategický plán rozvoje se má opírat o oborové koncepce
- Strategický plán rozvoje řeší otázky krátkodobého, střednědobého i dlouhodobého rozvoje města
- Dílčí síle jsou zpracovány do akčního plánu, aplikovány do úřadu a průběžně kontrolovány
  - Akční plán je dokumentem zahrnujícím zásobník projektů
- Strategický plán rozvoje má být propojen s rozpočtem města
- Strategický plán rozvoje má být podkladem pro rozhodování zastupitelů, podnikatelů a občanů města při investičních záměrech
- Při stanovování priorit, cílů a úkolů má být přihlíženo na získání mimorozpočtových finančních zdrojů
- Strategický plán rozvoje se nemá křížit s plány oprav a nemá omezovat život obyvatel

2.2 Obec

Je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek vymezený hranicí území obce. Má právo vlastnit majetek, je veřejnoprávní korporací a musí splňovat základní podmínky: členská základna, správní území, plnění veřejnoprávních úkolů. Dále jsou obce právnickými osobami a jejich vznik je upraven zákonem. Jako právnická osoba nabývá práv a povinností, které je možno omezit zákonem. (Horzinková a Novotný, 2013, s. 132)

Charakteristické znaky obce:

- Vlastní území
- Občané obce
- Spravování svých záležitostí samostatně
- Vystupování v právních vztazích svým jménem
- Péče o všestranný rozvoj území
- Hospodaření podle vlastního rozpočtu a vlastní majetek

Obce získaly mnoho kompetencí a vykonávají řadu činností. Tyto činnosti lze zařadit do dvou skupin, podle působnosti – přenesené a samostatné.

Přenesená působnost je státní správa, jejíž výkon byl zákonem svěřen orgánu obce. Na plnění úkolů dostávají obce finanční příspěvek.

Subjekt přenesení výkonu státní správy je rozlišován na:

- Obec
- Obec s matričním úřadem
- Obec s pověřeným obecním úřadem
- Obec s rozšířenou působností

Do samostatné působnosti obce patří aktivity, které jsou v zájmu obce a jejich občanů a zároveň je do samostatné působnosti svěřil zákon o obcích.

Jedná se o uspokojování potřeb občanů – bydlení, ochrana a rozvoj zdraví, dopravy, spojů, výchova, vzdělávání, ochrana veřejného pořádku. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 19-20)

Jak vyplývá z jednoho z charakteristického znaku obce, kterým je zabezpečování veřejných služeb, tj. veřejných statků, musí je obec financovat. Obce financují ze svého rozpočtu. Poskytují dotace, příspěvky a odkupují veřejné statky od soukromých firem. Při rozhodování o vynakládání finančních prostředků na zabezpečení veřejných statků, zvažuje obec hospodárnost vynakládaných prostředků i užitek občanů. V rámci většího společenství občanů nastala otázka potřeby zvýšení alokační efektivity při financování veřejných statků. Snaha o větší kontrolu územní samosprávy ovlivnila určité centralizační tendence. Jedná se především o centralizace malých obcí nebo jejich sdružování. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, s. 109-111)

Některé obce mohou být při splnění určitých podmínek prohlášeny za město, městys či statutární město. Praha má zvláštní postavení.

Město – neexistuje legální definice pojmu město. V minulosti spočíval rozdíl mezi venkovskou obcí a městem ve způsobu obživy obyvatel. Ve městech převažovaly řemesla a služby, na venkově zemědělství. Tato definice je však nyní nepoužitelná. Právo uvádí

město jako obec, která má nejméně 3000 obyvatel, a pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po předchozím vyjádření vlády. Pokud by se sloučily dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městem, nově vzniklá obec je městem.

Městys – historický typ obcí, které stojí mezi městem a vsí. Současná právní úprava stanovuje obec městysem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Pokud by se sloučily dvě nebo více obcí, z nichž žádná není městem, ale alespoň jedna je městysem, nově vzniklá obec je městysem.

Statutární města – tyto města jsou vyjmenovaná v zákoně o obcích. Mohou se členit na městské obvody nebo části. (Horzinková a Novotný, 2013, s. 132-134)

Základní druhy obcí:

- Obce, které nejsou městy
- Města, kterým byl přidělen statut města v minulosti a od roku 2001 s účinností zákona o obcích města s počtem obyvatel nad tři tisíce
- Obce s pověřenými obecními úřady a obce s rozšířenou působností
- Statutární města
- Hlavní město Praha

Základní druhy spolupráce obcí:

- Dobrovolné svazky obcí – jsou zakládány zakladatelskou smlouvou. Existují jako samostatné právnické osoby a mohou zakládat právnické osoby k plnění svých úkolů. Předmětem jejich činnosti jsou ty činnosti, které jsou vymezeny zákonem v samostatné působnosti.
- Smlouvy o sdružení – jedná se o účelové sdružení právnických osob
- Jiná seskupení obcí – obce se mohou stát členy mezinárodních sdružení místních orgánů

2.2.1 Občané a jejich podílení na řízení obce

Mohou se podílet přímo nebo nepřímo. Přímou dobrovolnou prací v komisích, aktivní účastí na veřejných schůzích, resp. veřejných zasedáních v ČR zastupitelstva obce. K otázkám obce se občané mohou vyjadřovat v místním referendu. O referendu rozhoduje rada obce. Nepřímo se mohou podílet prostřednictvím volených zástupců. (Peková, Pilný a Jetmar, 2008, s. 111-112)

Tab. 1. Metody zapojení občanů do dění obce (Pavlík, 2014, s. 75)

	Tradiční	Inovativní
Aktivní účast Občanů	<ul style="list-style-type: none"> • Referendum • Volby 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní skupiny • Občanská porota • Dětská samospráva
Konzultace	<ul style="list-style-type: none"> • Názorové průzkumy • Dotazníky a ankety • Veřejná setkání • Veřejné schůze 	<ul style="list-style-type: none"> • Telefonická anketa • Panel • Posezení u čaje
Spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> • Účast ve výborech • Účast v komisích • Účast v osadních výborech 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o zeleň a čistotu obce • Koordinace aktivit města a občanů místních částí
Delegování Odpovědnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Organizování kulturních i společenských událostí • Podpora místních aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> • Klub seniorů • Sportovní kluby
Informování	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon 106/1999 Sb. • Úřední deska • Účast na jednání zastupitelstva • Nahlížení do zápisů z jednání • Rady a zastupitelstva • Informační centrum, letáky • Webové stránky města a zpravodaje • Výstavy a prezentace 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociální sítě • Tiskové konference • Hromadná pošta nebo telefon

2.3 Orgány obce

Tab. 2. Orgány podle typu obce (Horzinková a Novotný, 2013, s. 160)

Obec	Městys	Město	Statutární město
Zastupitelstvo obce	Zastupitelstvo městyse	Zastupitelstvo měs- ta	Zastupitelstvo měs- ta
Rada obce	Rada městyse	Rada města	Rada města
Obecní úřad	Úřad městyse	Městský úřad	Magistrát
Starosta	Starosta	Starosta	Primátor
Zvláštní orgán obce	Zvláštní orgán městyse	Zvláštní orgán města	Zvláštní orgán města

2.3.1 Zastupitelstvo

Zastupitelstvo obce je tvořeno členy zastupitelstva, kteří jsou zvoleni na základě všeobecných, přímých a rovných voleb tajným hlasováním. Jejich počet stanoví před vyhlášením voleb zastupitelstvo obce. (Horzinková a Novotný, 2013, s. 164)

Zastupitelstvu obce, dle zákona o obcích, je vyhrazeno:

- Schvaluje program rozvoje územního obvodu obce
- Schvaluje územní plán a regulační plán, a jejich závazné části vyhlásovat obecně závaznou vyhláškou
- Schvaluje rozpočet a závěrečný účet obce
- Zřizuje dočasné i trvalé peněžní fondy obce
- Zřizuje a ruší příspěvkové organizace a organizační složky obce
- Schvaluje zřizovací listiny příspěvkových organizací a organizačních složek obce (Kolektiv autorů, 2008, s. 197)

2.3.2 Rada obce

Výkonný orgán obce, který je odpovědný zastupitelstvu. Má samostatnou působnost, v oblasti přenesené rozhoduje jen tehdy, stanoví-li tak zákon. Počet členů je od 5-11, vždy lichý. Pravidlem je, že počet členů rady nesmí přesáhnout třetinu počtu členů zastupitelstva. Pokud má zastupitelstvo obce méně jak 15 členů, rada obce se nevolí.

Schůze rady jsou neveřejné a schází se podle potřeby. Rada je usnášeníschopná při přítomnosti nadpoloviční většiny členů. Ze schůze se pořizuje zápis, který podepisuje starosta a

místostarosta. Zápis obsahuje počet přítomných členů rady obce, schválený pořad schůze rady, průběh, výsledek hlasování a přijatá usnesení. Zápis se musí vyhotovit do sedmi dnů od zasedání a je uložen u obecního úřadu k veřejnému nahlédnutí.

Pokud v obci není stanovena rada, tuto funkci plní starosta. (Horzinková a Novotný, 2013, s. 173-174)

2.3.3 Obecní úřad

Je orgánem obce, který tvoří starosta, místostarosta, tajemník a zaměstnanci obecního úřadu. Plní úkoly uložené od zastupitelstva obce nebo rady obce a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti.

Pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu může rada zřídit odbory a oddělení, jejichž struktura však není stanovena.

V samostatné působnosti plní obecní úřad úkoly uložené od zastupitelstva nebo rady obce. V přenesené působnosti vykonává státní správu, která však nenáleží do působnosti jiných orgánů obce. Rozhoduje i o poskytování informací žadateli, které se řídí zákonem o svobodném přístupu k informacím.

Obce se dělí podle rozsahu výkonu správy v samostatné působnosti na:

- Obec s obecním úřadem se základním rozsahem přenesené působnosti
- Obec s širším rozsahem přenesené působnosti
  - Obce s matričním úřadem
  - Obce se stavebním úřadem
  - Obce s pověřeným obecním úřadem
  - Obce s rozšířenou působností (Horzinková a Novotný, 2013, s. 180)

2.3.4 Starosta

Starosta obec zastupuje navenek a je jejím orgánem. Úkony, které starosta provádí, musí mít předchozí schválení od zastupitelstva nebo rady obce, jinak jsou neplatné. Je volen zastupitelstvem a tomu je také odpovědný. (Horzinková a Novotný, 2013, s. 170-174)

2.3.5 Zvláštní orgán obce

Je zřízen starostou pro výkon přenesené působnosti na základě zvláštního zákona. Tímto orgánem může být komise k projednávání přestupků. Obce s rozšířenou působností zřizují

komisi pro sociálně-právní ochranu dětí. Dalším typem zvláštního orgánu obce může být povodňová komise. (Horzinková a Novotný, 2013, s. 183-184)

Komise fungují jako iniciativní a poradní orgány rady obce. Předkládají návrhy a náměty a předseda komise musí mít zvláštní odbornou způsobilost. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 116)

2.4 Metodika efektivního řízení obce

Koncepce metodiky klade důraz na tři hlavní oblasti:

- Vize a řízení města
- Řízení úřadu
- Vztah města k okolí

A také na jednu dodatkovou:

- Inteligenci města

Za inteligenci města je považováno zdravé hospodaření, kvalita a rozsah služeb občanům, zdravé životní prostředí, nízká nezaměstnanost a kvalitní infrastruktura.

Dle této metodiky stojí kvalitně vedené město na těchto principech:

- Vyjasnění rolí volených zástupců a úřadu v řízení města
- Řízení obcí podle klíčových dokumentů a provázaných cílů samosprávy a úřadu
- Řízení úřadu podle modelu BSC
- Řízení města v cyklu PDCA(plánuj – udělej – kontroluj – proved' změnu) (Pavlík, 2014, s. 21)

2.5 Rozpočty územní samosprávy

Charakter územních rozpočtů:

- Decentralizovaný peněžní fond – tvoří, rozděluje a používá se na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti
- Účetní bilance – bilancuje příjmy a výdaje rozpočtu
- Rozpočtový plán – na rozpočtové období
- Nástroj obecní a regionální politiky – slouží ke splnění volebních programů obce

Hospodaření obcí se dá vyjádřit jako stav peněžních prostředků na počátku roku + příjmy – výdaje. Dle tohoto vztahu zjistíme stav peněžních prostředků na konci roku. Pokud je stav peněžních prostředků na konci roku vyšší než na začátku, vzniká kladný přebytek, jinak hovoříme o hospodaření se schodkem. Dlouhodobým cílem obce by měl být vyrovnaný

popřípadě přebytkový rozpočet. Dlouhodobě schodkový rozpočet se musí vyrovnat z rezerv vytvořených v minulosti. Pokud nejsou k dispozici, musí se schodek pokrýt z návratných finančních prostředků. Tento způsob ale vede k zadlužení a k vážným problémům se splácením dluhů.

Hospodaření obcí a krajů i jejich účetnictví podléhá povinnému auditu. Tato povinnost je stanovena v zákoně o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V případě nedodržení zákona hrozí sankční pokuta. Audit je zajištěn ve většině případů bezplatně krajským úřadem.

Příjmy a výdaje územních rozpočtů jsou členěny rozpočtovou skladbou, z hlediska odvětvového třídění, druhového a konsolidačního.

Rozpočty obce obsahují:

- Příjmy a výdaje související z činností samosprávy a výkonem státní správy v přenesené působnosti
- Finanční vztahy
  - K veřejnému sektoru
  - K podnikatelským subjektům
  - K rozpočtové soustavě
  - K ostatním obcím
  - K ostatním subjektům

Rozpočet územní samosprávy z hlediska finančního plánu můžeme pojmut jako krátkodobý rozpočet nebo střednědobý a dlouhodobý rozpočtový výhled.

Krátkodobým rozpočtem se získává přehled o peněžních prostředcích, které bude třeba týdně či měsíčně vynaložit na úhradu výdajů. Pokud nebudou k dispozici vlastní příjmy na účtu rozpočtu, použijí se dodatečné finanční prostředky případně návratné výpomoci z vyššího rozpočtu v rámci rozpočtové soustavy. V opačném případě je tu možnost krátkodobé investice dočasné volných finančních prostředků, například formou termínovaného vkladu.

Střednědobý a dlouhodobý rozpočtový výhled se označuje též jako prognóza. Hraje důležitou roli ve financování nákladných investic ve veřejném sektoru. Vyskytují se zde problémy, jako je schopnost odhad budoucích příjmů a výdajů, vyjasnění koncepce finančních vztahů rozpočtu obce a organizační oblast.

Rozpočet je nástrojem:

- Prosazování cílů obecní a regionální politiky

- Realizace koncepce územní samosprávy
- Prosazování lokálních a regionálních zájmů obyvatelstva
- Zabezpečení a financování úkolů územní samosprávy
- Dlouhodobého sociálně ekonomického rozvoje daného území

2.5.1 Příjmy rozpočtu

Příjmy rozpočtu kraje se člení na nenávratné a návratné.

2.5.1.1 *Nenávratné příjmy:*

- Vlastní
  - Daňové
    - Svěřené daně
    - Sdílené daně
    - Místní poplatky
    - Správní poplatky
  - Nedaňové
    - Z majetku
    - Z podnikání
    - Uživatelské poplatky
    - Z mimorozpočtových fondů
  - Ostatní
- Dotace
  - Účelové
  - Neúčelové

2.5.1.2 *Návratné příjmy:*

- Plánovatelné
- Nahodilé

Vlastní příjmy

Daňové příjmy tvoří významný podíl v příjmech rozpočtů obcí. S výjimkou místních poplatků spravuje a vybírá daně příslušný finanční úřad. Tento daňový výnos se posílá příslušné obci na její účet. Lhůty převodu daní jsou upraveny v zákonu o rozpočtovém určení daní. Daňové výnosy jsou většinou nerovnoměrně rozloženy. To způsobuje rozdíly v míře finanční soběstačnosti mezi obcemi, a je nutno využít jiné finanční nástroje na zmírnění těchto rozdílů. Využívá se přerozdělovacích procesů uvnitř rozpočtové soustavy. Nerovnosti daňových výnosů způsobuje nerovnoměrné rozložení základu daně.

Místní poplatky jsou uzákoněny v zákoně o místních poplatcích. Tyto poplatky se vybírají obecním úřadem a jsou jím i spravovány. Poplatky mají fakultativní charakter a jejich saz-

by jsou upraveny v zákonu o místních poplatcích. Nepředstavují však významnou částku v rozpočtu, jedná se v průměru o 2% celkových příjmů rozpočtu.

Správní poplatky se vybírají za správní úkony v rámci přenesené působnosti obce.

Výše příjmů z majetku je závislá na tom, jaký majetek obec vlastní a může i postrádat. Velkou část zde zahrnují příjmy z pronájmu majetku a z prodeje majetku. Před pronájmem či prodejem je vhodné udělat ekonomickou analýzu, která stanoví nejvhodnější volbu hospodaření s majetkem. Obecně a z dlouhodobějšího hlediska jsou výhodnější pronájmy majetku, které umožňují získat pravidelné příjmy v budoucnu. Obce dosahují i příjmů z finančního majetku. Zvětšují svůj majetek nákupem cenných papírů, nejbezpečnější způsob je nákup státních dluhopisů. Dočasné volné prostředky obec může ukládat na účty termínovaných vkladů. Toto zhodnocení je však nízké.

Uživatelské poplatky plynou poskytovateli. V některých případech přímo do rozpočtů obcí. O výši tohoto poplatku rozhoduje zastupitelstvo. Cena uživatelského poplatku je stanovena na cenu za spotřebu měrné jednotky veřejného statku, využívaného občanem. Pokud spotřebu nelze změřit, je určen paušální poplatek, který má charakter daně. Obce mohou ukládat v rámci přenesené působnosti i pokuty subjektům v přestupkovém řízení. Takové pokuty se označují jako sankční.

Příjmy z mimorozpočtových fondů jsou příjmy z jiných peněžních fondů kraje. Mezi ostatní příjmy lze zahrnout příjmy ze sdružování finančních prostředků, dary apod.

Dotace

Obce nejsou finančně samostatné, a proto potřebují dodatečnou finanční výpomoc. Finanční prostředky potřebují z rozpočtové soustavy, zejména ze státního rozpočtu. V současné době jsou dotace v rozpočtech krajů rozhodujícím příjmem. Obce však zajišťují úkoly v rámci přenesené působnosti a proto dostávají na zabezpečení těchto úkolů finanční prostředky ze státního rozpočtu. Obce mohou získávat i účelové dotace ze státních fondů. Většinou jde o typ tzv. podmíněné dotace.

Návratné příjmy

Nemá-li obec své finanční rezervy a ocitne se ve finanční nouzi, je nucena vzít si úvěr a platit z něj úroky.

Obce mohou využívat:

- Krátkodobé úvěry
- Střednědobé úvěry
- Dlouhodobé úvěry
- Příjmy z emise obligací
- Návrtné půjčky

Krátkodobé úvěry se využívají na překlenutí dočasného nedostatku vlastních financí a jsou splatné do jednoho roku. Střednědobé úvěry jsou splatné do čtyř, maximálně pěti let. Dlouhodobé úvěry jsou splatné do deseti let, maximálně do patnácti let. Střednědobé a dlouhodobé úvěry bývají většinou určené na investice. Jsou tedy účelové. Za poskytnutý úvěr se příjemce musí zaručit budoucími příjmy, svým majetkem nebo cennými papíry z portfolia. U příjmů z emise obligací se musí počítat s ostatními náklady, které snižují čistý výnos. Návrtné půjčky mohou být bezúročné nebo s nízkým úrokem.

Návrtné finanční prostředky by si měli obce půjčit maximálně v takové výši, aby roční dluhová služba byla na úrovni nejnižšího plánovaného přebytku rozpočtu. Při využívání návratných finančních prostředků existuje podmínka, kterou je nenárokování finančních prostředků na státním rozpočtu na splacení úvěru.

2.5.2 Výdaje rozpočtu

Obce se podílí na zabezpečování a financování veřejných statků pro obyvatelstvo. To s sebou nese alokační výdaje na zabezpečení veřejných statků. Část výdajů je mandatorní povahy.

Hlavní dělení výdajů z hlediska rozpočtového plánování je na plánované a nahodilé, návratné a nenávratné.

2.5.2.1 Nenávratné výdaje

Největší skupinou výdajů jsou výdaje alokační povahy. Ty mohou být běžné a kapitálové. Alokační výdaje zahrnují výdaje na nákup služeb a výdaje na financování čistých a smíšených veřejných statků. Kapitálové alokační výdaje jsou vynakládány na pořízení nových investic a s tím souvisejícího dlouhodobého zabezpečení veřejných statků. Lze tyto investice tedy charakterizovat jako investice do regionálního a lokálního veřejného sektoru. Jsou nenávratné, popřípadě nepřímo návratné. Alokační výdaje mají stabilizující účinky. Obce mohou prostřednictvím nákupu služeb od soukromých firem ovlivnit celkovou poptávku, což má vliv na růst pracovních příležitostí a menší nezaměstnanost. Nenávratné výdaje na financování veřejných statků by měli být kryty výnosem svěřených a sdílených daní, po-

případě místních poplatků, uživatelských poplatků a z části dotacemi z rozpočtové soustavy.

Struktura alokačních výdajů:

- Na vlastní správu a samosprávu
- Na veřejné statky
- Na zajištění veřejného pořádku
- Na veřejné komunikace, osvětlení a zeleň
- Na likvidaci a předcházení negativních externalit
- Na financování výdajových programů

2.5.2.2 *Návratné výdaje*

Jedná se půjčky poskytované jiným subjektům z účelem zhodnocení finančních prostředků nebo za účelem bezúročné dočasné pomoci. Tyto vynaložené peněžní prostředky se do rozpočtu v budoucnu vrátí. Rozhodování o půjčení by však mělo být obezřetné, aby byl problém s návratností půjčených financí minimální. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 233-251)

3 DOTČENÁ LEGISLATIVA

Základní legislativou pro regionální rozvoj je Ústava ČR, konkrétně článek 99. Ten formuje ústavněprávní základ pro existenci obcí a vyšších územně správních celků. Ústavní zákon č. 347/1997, o vytvoření vyšších územně správních celků, zakotvuje existenci těchto 14 celků s účinností od 1. 1. 2000.

Základní obecné normy upravující dotčenou legislativu jsou zákon č. 128/2000 Sb., o obcích a zákon č. 129/2000 Sb., o krajích.

Při realizaci vlastní regionální politiky jsou důležitá usnesení vlády, jako jsou Zásady regionální politiky ČR (usnesení č. 235/1998), Strategie regionálního rozvoje ČR pro léta 2007-2013 (usnesení č. 560/2006), Politika územního rozvoje ČR (usnesení č. 561/2006).

Zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy ČR stanovuje jako ústřední orgán ve věcech regionální politiky Ministerstvo pro místní rozvoj. Tento zákon byl později pozměněn zákonem č. 272/1996 Sb., což byl základ pro přijetí širší koncepce regionálního rozvoje.

Zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje je hlavní normou regionální politiky.

Zásady regionální politiky ČR, přijaté usnesením vlády č. 235/1998, řeší terminologické a metodologické nedostatky regionální politiky. V těchto Zásadách se definovala realizace regionální politiky ve dvou stupních – státní a regionální.

Na Zásady regionální politiky ČR navázal zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZÁKLADNÍ ÚDAJE O MĚSTĚ VYŠKOV

Vyškov má statut města, člení se na 14 částí. Katastrální výměra činí 5040 ha. Počet obyvatel ve Vyškově je celkem 20 958.

Město Vyškov je v souladu se zákonem o obcích (obecní zřízení), v platném znění, základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území města. Je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající. Je tedy právnickou osobou s plnou právní subjektivitou.

Posláním města je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a chránit veřejný zájem.

Město Vyškov spravuje své záležitosti samostatně. Výkon svěřené státní správy zajišťuje v mezích a za podmínek stanovených zákony.

Podle zák. č. 314/2002 vykonává město Vyškov pro daný správní obvod státní správu jako obec s rozšířenou působností a obec s pověřeným obecním úřadem (Vyškov-město, ©2008).

4.1 Charakteristika okresu Vyškov

Okres Vyškov leží ve východní části Jihomoravského kraje. Sousedí se šesti okresy: Kroměříž, Prostějov, Brno-venkov, Blansko, Hodonín a Břeclav.

Vyškovsko leží na rozhraní dvou horských systémů, konkrétně Českého masivu a Karpat. Geologická hranice mezi nimi prochází Vyškovským úvalem, geograficky Vyškovskou bránou. Na severozápadě od této hranice leží Dražanská vrchovina. Dražanská vrchovina sahá až do prvohor a je rozlámaná v četná údolí. Na svazích údolí jsou v provozu dva kamenolomy, v nichž se těží a zpracovává štěrk. Na jihovýchodní straně běží hranice okresu po hřebenech Ždánického lesa, podél Chřibů a napříč Litenčicko – Orlovické vrchoviny.

Nejvýše položenou obcí okresu je obec Nové Sady s nadmořskou výškou 586 metrů, která leží v Dražanské vrchovině. Nejvyšší bod se nachází u televizního vysílače, vrchu Kojál u obce Krásensko s nadmořskou výškou 600 metrů. Nejnižší místem je obec Šaratice, která leží 197 metrů nad mořem.

Okres Vyškov patří k menším okresům Jihomoravského kraje. Více než polovinu výměry území okresu tvoří zemědělská půda.

Administrativně se okres Vyškov člení na 80 obcí. Z toho 5 obcí má statut města (Bučovice, Ivanovice na Hané, Rousínov, Slavkov u Brna a Vyškov) a tři obce mají statut městysu (Brankovice, Hvězdlice, Švábenice).

Správní obvod Vyškova má v okrese největší rozlohu – 547 km² a patří sem 42 obcí. Počet obyvatel je v okrese Vyškov ve srovnání s ostatními okresy Jihomoravského kraje nejnižší. Zaměstnanosti na okrese Vyškov napomáhá snadná dopravní dostupnost Brna a jeho podniků.

Z ekologického hlediska patří Vyškov k zachovalým okresům. Přispívá k tomu i velká plocha lesů a plynofikace okresu. Přesto je značné lokální znečištění vzduchu u trasy Rousínov-Vyškov-Ivanovice na Hané. V zimním období je také značné vytápění domů pevnými palivy.

Okres Vyškov není typickou rekreační oblastí. Poskytuje však možnosti k prohlídce mnohých architektonických, kulturních a přírodních památek (CZSO, 2013).

4.2 Historie města Vyškova

Vyškov je starobylym biskupským městem. Nachází se ve Vyškovské bráně na horním toku řeky Hané a leží na původní křižovatce obchodních cest směřujících od Brna do Olomouce a Kroměříže. První písemná zmínka pochází od biskupa Jindřicha Zdíka roku 1441, která je zaznamenána v listině. Na počátku 13. Století se Vyškov stal sídlem zeměpanských úředníků, později ovšem patřil majetku olomouckých biskupů. Tam zůstal více jak 600 let. V polovině 13. Století byla zeměpanská osada povýšena na město, označované jako osada městského typu s trhem.

Ve válečných dobách zvyšovala výhodná poloha města Vyškova nebezpečí napadení. V husitských válkách byl Vyškov zpusťošen husity, za Uherských válek vypálen synem krále Jiřího z Poděbrad – vévodou Jindřichem Müsterberským. O obnovu města Vyškova se postaral biskup Tas z Černé Hory v polovině 15. Století.

V období 16. – 17. Století město hospodářsky vzkvétalo, dokud město nepostihla třicetiletá válka. Roku 1643 bylo zcela vypleněno Švédy.

Konec 17. Století znamenalo pro Vyškov největší rozkvět, ovšem jen do té doby, než jej zasáhl ničivý požár v roce 1753.

Po skončení napoleonských válek přichází doba nástupu kapitalismu. Město rozšřřřuje své hranice.

Roku 1903 byl zvolen první český starosta.

Za první republiky byl Vyškov městem řemeslníků a obchodníků, s poměrně malým průmyslem. K nejdůležitějším událostem patřila elektrifikace města v letech 1923-1925 a vybudování vodovodu v roce 1935. Roku 1936 vznikla ve Vyškově vojenská posádka. Do vývoje neblaze zasáhla druhá světová válka, Vyškov byl jedním z nejhůře postižených měst v zemi (Vyškov-město, ©2008).

4.3 Současný vývoj

Během uplynulých desetiletí se upevňovalo postavení Vyškova jako kulturního, společenského a hospodářského centra regionu. Hranice města se nadále rozšiřovaly.

Od 50. let 20. st. probíhala výstavba socialistických sídlišť. Dochází k dalšímu rozvoji města s důrazem na rozšíření průmyslových závodů, zlepšení obchodní sítě, výstavbu nových škol a zdravotních či kulturně-společenských zařízení.

Po roce 1989 se nová politická reprezentace města snažila o jeho další zvelebování. Důraz je přitom velkou měrou kladen na regeneraci kulturních památek a bytovou výstavbu.

Dnes zaujímá Vyškov rozlohu více než 5 000 ha, počet obyvatel se pohybuje kolem 21 000. Centrem města v nadmořské výšce 245 m nadále zůstává trojúhelníkové náměstí, přejmenované na Masarykovo, které se v 1. polovině 90. let dočkalo celkové rekonstrukce a vytvoření pěší zóny.

Významnou událostí bylo napojení města na dálniční síť, dálnici D1 Praha - Brno – Vyškov.

Severozápadní část města je významnou průmyslovou částí. Patří k nejúspěšnějším v ČR. Další průmyslová zóna se nachází v jihozápadní části města. Ta je zaměřena převážně na služby a výrobní služby, část území je využívána ke komerčním aktivitám.

K Vyškovu také neodmyslitelně patří armáda. Již od roku 1936 je sídlem vojenské posádky. V roce 1972 se díky Vysoké vojenské škole pozemního vojska Vyškov stal univerzitním městem. Rok 2003 poznamenaly razantní změny v souvislosti s reformou Armády ČR. VVŠ PV vstoupila do svého historicky posledního akademického roku a byl oznámen i počátek pozvolného přesunu Střední vojenské školy mimo Vyškov. Vzniklo však nové Ředitelství výcviku a doktrín (Vyškov-město, ©2008).

5 SOCIOEKONOMICKÁ ANALÝZA MĚSTA VYŠKOVA

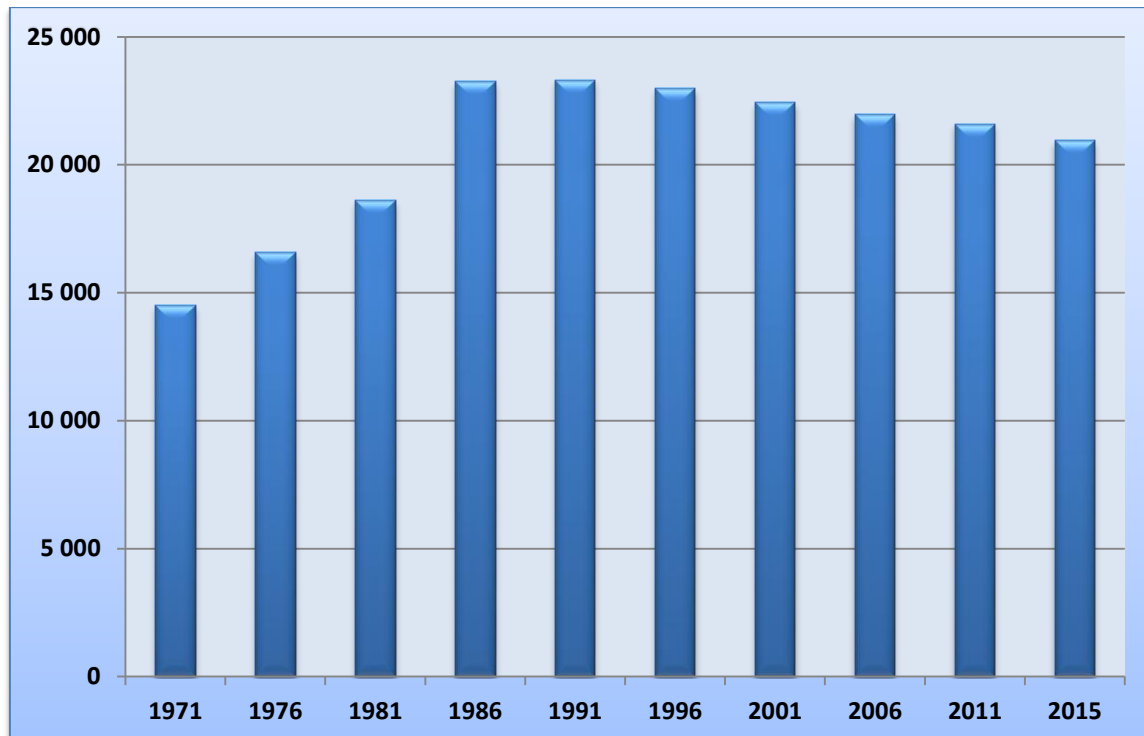
Objektivně zpracovaná analýza je nezbytným podkladem pro všechny další kroky procesu zpracování strategických dokumentů. Fakta a poznatky získané při zpracování základních socio-ekonomických charakteristik regionu jsou určující při vypracování SWOT analýz a při formulování vize rozvoje regionu, strategických cílů rozvoje a opatření vedoucí k jejich dosažení.

5.1 Obyvatelstvo

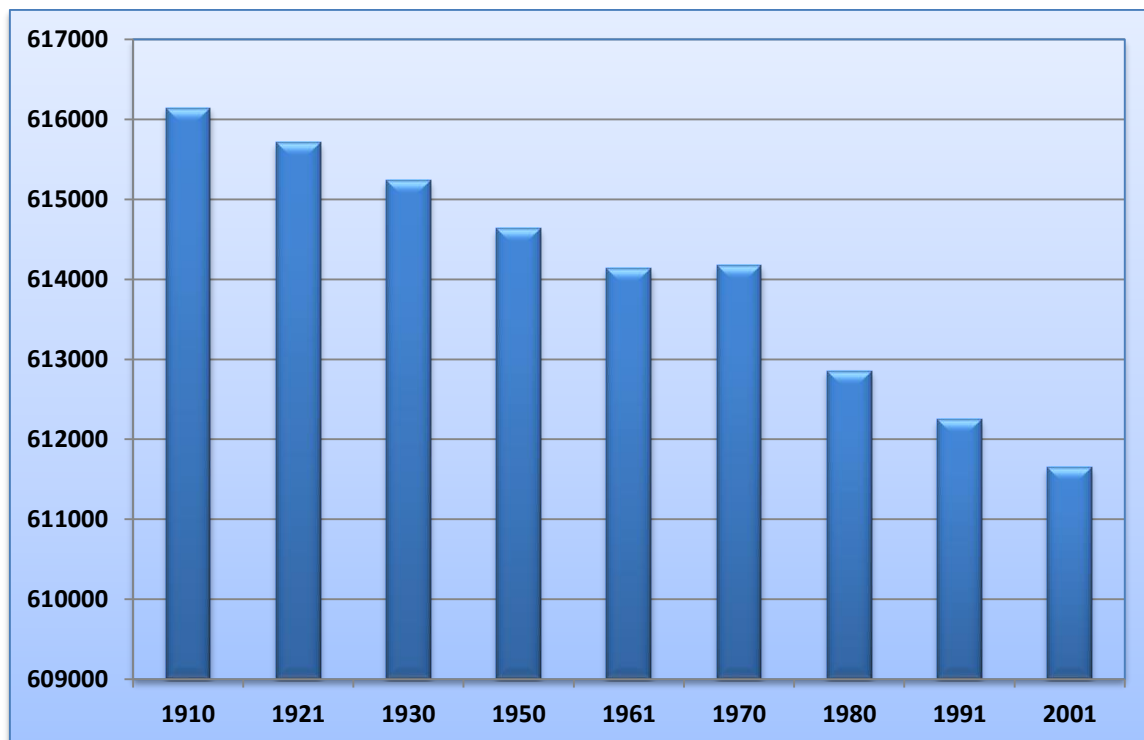
Dle dat k 1. 1. 2015 je počet obyvatel ve Vyškově celkem 20 958. Z toho 10 115 mužů a 9 517 žen (MVČR, ©2015).

Vývoj počtu obyvatelstva rozdělíme do dvou částí. V prvním grafu se dle získaných dat sleduje počet obyvatel pouze ve Vyškově, bez přilehlých oblastí. Ve druhém grafu sledujeme vývoj počtu obyvatelstva ve městě i přilehlých částech.

V tabulce „Počet obyvatel ve Vyškově“ můžeme vidět, že počet obyvatel rostl až do roku 1991. Od tohoto roku počet obyvatel začal pomalu klesat.

Obr. 1. Počet obyvatel ve Vyškově (CZSO, ©2015)

Obr. 2. Počet obyvatel SO ORP Vyškov (CZSO, ©2015).

Druhý graf znázorňuje vývoj počtu obyvatel v SO ORP Vyškov, který vyjma roku 1970 pomalu klesá.

Věková struktura obyvatel ve Vyškově

Obyvatelstvo lze měřit i dle věkové struktury. Z níže uvedené tabulky zaznamenáváme zvyšující se průměrný věk a s tím stoupající index stáří.

Tab. 3. Věková struktura obyvatel Vyškova (CSZO, ©2015)

Rok	Počet obyvatel	Ve věku			Index stáří	Průměrný věk
		0-14	15-64	65 a více		
2006	87 443	12 841	62 007	12 595	98,1	39,8
2009	89 097	12 999	62 436	13 662	105,1	40,5
2013	90 041	13 670	61 299	15 072	110,3	41,2

5.2 Hospodaření města

Schválený rozpočet příjmů za rok 2014 byl překročen. U daňových příjmů byl překročen o 36 620 000Kč, u nedaňových příjmů o 1 025 000Kč, u kapitálových příjmů o 2 850 000Kč. Tato překročení vykryla propad u osob samostatně výdělečně činných, který činil 3 705 000Kč.

Celkové výdaje byly vyčerpány ve srovnání s upraveným rozpočtem na 88 %, přičemž podíl kapitálových výdajů na celkových činí 20 %.

Tvorba a použití sociálního fondu

Sociální fond byl tvořen ve výši 3,5% z ročního objemu prostředků zúčtovaných na odměny uvolněných členů zastupitelstva a 3,5 % z ročního objemu prostředků zúčtovaných na platy a náhrady platů a ostatní plnění za vykonávanou práci zaměstnanci. Fond tvořil 2 201 000Kč. Fond byl využit zejména na příspěvky na stravování, příspěvky na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění. Nevyčerpalo se 356 000Kč, které se převedly do dalšího roku.

Dotace

Většina poskytnutých dotací byla vyčerpána v plné míře. Nedočerpána byla dotace ze státního rozpočtu na výkon v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, dotace na výdaje spojené s přípravou a konáním voleb do Evropského parlamentu a dotace z rozpočtu Jihomoravského kraje na úhradu ztráty vzniklé poskytováním žakovského jízdného za rok 2013. Z rozpočtu Jihomoravského kraje zůstala nedočerpána dotace na úhradu ztráty vzniklé poskytováním žakovského jízdného pro rok 2014 a dotace na pořízení požárního automobilu pro jednotku sboru dobrovolných hasičů.

Dotace poskytnuté neziskovým organizacím činily celkem 7 037 tis. Kč, z toho 6 734 tis. Kč na běžné dotace, 203 tis. Kč jako rezerva na mimořádné dotace a 100 tis. Kč jako rezerva na podporu talentovaných dětí.

Poskytovatelům registrovaných sociálních služeb byly v roce 2014 poskytnuty dotace v celkové výši 4 208 tis. Kč, což je o 266 tis. Kč více než v roce 2013.

Hospodaření s majetkem města

Hodnota nemovitého majetku se zvýšila o 35 065 tis. Kč, hodnota dlouhodobého hmotného majetku se zvýšila o 7 063 tis. Kč. U finančního majetku nedošlo k výraznější změně. Stav pohledávek se snížil o 547 tis. Kč. Inventarizační rozdíl nebyl zjištěn.

Hospodaření příspěvkových organizací

Město Vyškov zřídilo v roce 2014 celkem 20 příspěvkových organizací. Hospodaření skončilo u 19 organizací s kladným hospodářským výsledkem v celkové výši 4 927 tis. Kč, z toho v hlavní činnosti bylo dosaženo zisku 3 292 tis. Kč. Správa majetku města Vyškova skončila celkovou ztrátou ve výši 25 tis. Kč, přitom v hlavní činnosti činila ztráta 106 tis. Kč krytá ziskem z doplňkové činnosti ve výši 81 tis. Kč.

Hospodaření právnických osob založených městem Vyškov

Vyteza, s.r.o. – hospodaření této právnické osoby skončilo ztrátou 1 626 tis. Kč. Za ztrátou stojí mimořádně teplé klimatické podmínky, kdy došlo k propadu prodeje tepla. Situaci se zabývala dozorčí rada a valná hromada společnosti s tím, že byla schválena změna finančního plánu společnosti.

Centrum sociálních služeb Vyškov, o.p.s. - Hospodaření společnosti za rok 2014 skončilo se ziskem 39 tis. Kč.

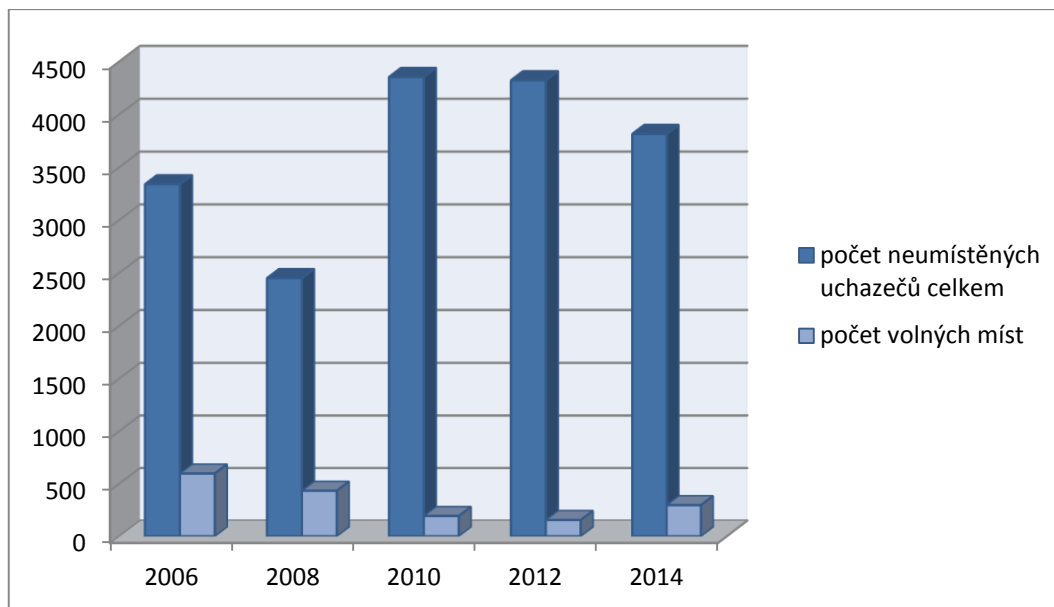
Přezkoumání hospodaření města Vyškova za rok 2014 bylo provedeno auditorskou firmou AUDIT Brno, spol. s r.o. (Vyškov-město, ©2008).

Tab. 4. Rozpočty města Vyškova 2012 – 2015 v tis. Kč (Vyškov-město, ©2008).

	2012	2013	2014	2015
Příjmy celkem	461 882	415 886	313 366	357 256
Konsolidace příjmů	132 181	104 469	2 166	2 279
Příjmy po konsolidaci	398 810	311 417	311 200	354 977
Výdaje celkem	521 754	491 886	347 266	364 556
Konsolidace výdajů	132 181	104 469	2 166	2 279
Výdaje po konsolidaci	389 573	387 417	345 100	362 277
Saldo příjmů a výdajů po konsolidaci	9 237	-76 000	-33 900	-7 300
Financování	-9 237	76 000	33 900	7 300

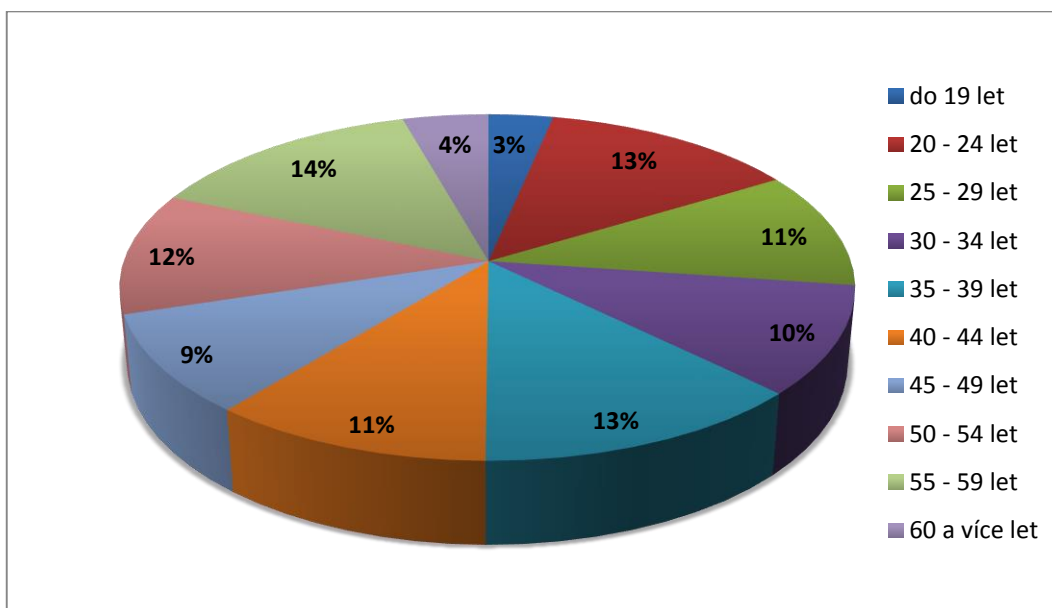
5.3 Trh práce a nezaměstnanost

Počet nezaměstnaných obyvatel okresu Vyškov se razantně zvýšil v roce 2010. Od tohoto roku pomalu klesá, nicméně porovnáme-li počet nezaměstnaných v letech 2006-2008 s rokem 2014, je stále vysoký. Rok 2014 v porovnání s předchozími čtyřmi lety můžeme hodnotit kladně, snížil se počet nezaměstnaných a zároveň stoupl počet volných míst, který se až do roku 2014 snižoval.

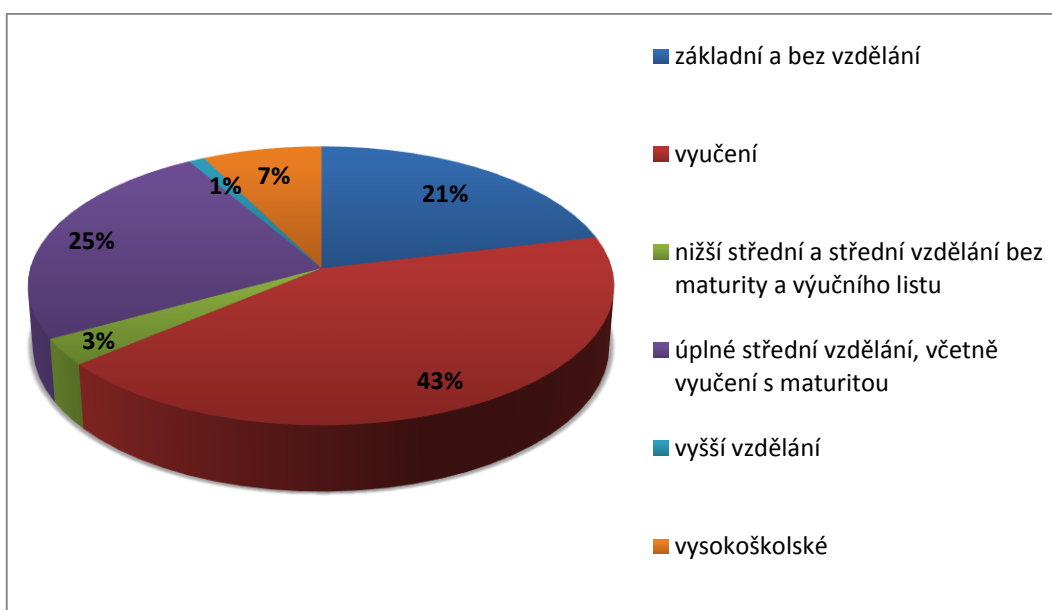
Obr. 1. Počet neumístěných uchazečů o práci a počet volných míst (CZSO, 2015).

Z hlediska věkové struktury nejsou počty nezaměstnaných výrazně odlišné. Nejméně uchazečů o práci se nachází ve skupině do 19 let a ve skupině 60 a více let.

Obr. 2. Struktura uchazečů o zaměstnání podle věku (CZSO, 2015).

Výrazné rozdíly vidíme u nezaměstnaných z hlediska vzdělání. Nejvíce uchazečů o práci jsou ti, kteří jsou vyučení bez maturity. Velké procento nezaměstnaných vidíme i u uchazečů bez vzdělání a základním vzděláním, i u uchazečů s úplným středním vzděláním včetně vyučení s maturitou.

Obr. 3. Struktura uchazečů o zaměstnání podle dosaženého vzdělání (CZSO, 2015).

5.4 Dopravní infrastruktura

Dopravní situace ve Vyškově je přetížená, hlavně v centru města. Povrch vozovky je na mnohých místech ve špatném stavu.

Dopravní obslužnost v autobusové dopravě je uspokojivá, Vyškov je napojen na systém IDS JmK.

5.4.1 Silniční doprava

Území SO ORP Vyškov je napojeno na celostátní dopravní síť díky dálnici D1 a rychlostní silnici R46. Doprava v rámci vlastního území SO ORP je zajišťována po síti silnic II. třídy, které pokrývají celý správní obvod. Přes centrum města vede přetížený tah silnice II/430, k jehož zatížení přispěla v uplynulých letech výstavba obchodních středisek v samé blízkosti centra města. Do silnice II/430 ústí silnice II/379, která spojuje Velkou Bíteš a Vyškov. Nachází se zde také silnice III/0462.

Dopravní obslužnost v autobusové dopravě je organizována v rámci IDS JmK. Majoritním dopravcem je Vydos Bus. Dále zde působí dopravci: ČAS Blansko, Brtníková – cestovní kancelář BTC a Tourbus Brno. Ve Vyškově zastavují i dálkové linky jiných dopravců (např. KRODOS, ČSAD Vsetín, FTL, apod.)

Základní komunikační systém města doplňují místní obslužné komunikace.

5.4.2 Železniční doprava

Železniční doprava existuje ve Vyškově již od roku 1869, kdy byla císařem Ferdinandem zprovozněna trať Brno-Nezamyslice-Olomouc-Šternberk s odbočkou Nezamyslice-Přerov. V současné době se zvýšil počet spojů na trase Brno-Ostrava, Brno-Olomouc. Napojení Vyškova na významná centra však doplatili menší obce při trase železnice.

Na trase Brno-Přerov má dojít k modernizaci, která se plánuje na rok 2019. V současnosti je trať jednokolejná a vlaky zde jezdí rychlostí 80km/h. Do budoucna ministerstvo dopravy plánuje, že se z této trati stane vysokorychlostní trať, na které budou vlaky dosahovat rychlosti 200km/h.

5.4.3 Integrovaná doprava

Území SO ORP Vyškov je plně integrováno do IDS JmK. Systém přinesl menší počet linkových tras, avšak s větší potřebou přestupů. Ty jsou obvykle garantovány a jízdní řád souvisejících linek sladěn v přestupních bodech (Vyškov-město, ©2008).

5.5 Technická infrastruktura

Stav technické infrastruktury ve Vyškově je dobrý. Je zde několik zdrojů podzemní vody, skupinové vodovody Stav zásobování plynem je výborný. V oblasti kanalizací je však nutné vystavit několik nových stok a provést rekonstrukci čističek odpadních vod.

5.5.1 Vodovody

Jako nejvýznamnější zdroj pitné vody slouží vodárenská nádrž Opatovice s úpravnou vody Lhota s kapacitou 120 l/s. Dalšími významnými zdroji podzemní vody jsou jímací území Drnovice s kapacitou 35 l/s, Dědice s kapacitou 26 l/s, Manerov s úpravnou vody Manerov s kapacitou 7,5 l/s a Jímací území Pustiměř. Situace v území SO ORP Vyškov v zásobování vodou je dobrá. Existují zde však i skupinové vodovody: Vyškov, Pustiměř-Ivanovice, Ježkovice-Ruprechtov-Podomí a Dětkovice-Švábenice. Tyto vodovody nejsou vzájemně propojené.

5.5.2 Kanalizace

Ve Vyškově je nutná výstavba několika nových stok a bude také nutné na prakticky všech čističek odpadních vod (ČOV) provést rekonstrukci tak, aby splňovaly požadavky na čistotu recipientů - Nařízení vlády 61/2003 Sb., Nařízení vlády 71/2003 Sb.

Je také plánována výstavba ČOV v menších obcích. V současnosti jsou vlastní ČOV vybaveny Krásensko, Pustiměř, Pístovice a Ruprechtov. Na již existující ČOV jsou plánovány v rámci nadobecních systémů zapojit také obce Radslavice (ČOV Pustiměř), Komořany, Tučapy, Podbřežice (všechny ČOV Rousínov), Podomí (ČOV Ruprechtov), Topolany, Hoštice-Heroltice, Křížanovice u Vyškova (všechny ČOV Vyškov). Ve zbylých obcích se plánují místní nebo i malé nadobecní systémy (Vyškov-město, ©2008).

5.5.3 Plyn a elektřina

SO ORP Vyškov má výborný stav zásobování plynem. Pouze některé obce v západní části okresu dosahují nižšího podílu plynofikace a obec Podivice společně s odlehlými obcemi v severní části okresu sousedící s vojenským újezdem Březina nejsou plynofikovány.

Pro území je charakteristický dovoz elektřiny z jiných regionů, jelikož se zde nenacházejí klasické zdroje elektrické energie. Je zde nainstalováno několik fotovoltaických systémů. Nenachází se zde žádná větrná elektrárna. V rámci ČOV Vyškov je v provozu malá bioplynová stanice. V místní části Vyškova Rychtářov je provozován kotel na vytápění bio-

masou. Solární systém využívá například Středisko ekologické výchovy Rychta v Krásensku (Vyškov-město, ©2008).

5.6 Průmysl

Průmysl má ve Vyškově největší zastoupení v průmyslové zóně Sochorova a také v lokalitě Nouzka.

Vyškovská průmyslová zóna Sochorova začala být budována v letech 1994/95 jako jedna z prvních v České republice. V první etapě město investovalo přibližně 17 milionů korun do odkupů pozemků, výstavby komunikace a inženýrských sítí a vytvořilo tak pro investory plochu o velikosti 10 ha. Zároveň byl revitalizován přilehlý areál bývalé Zbrojovky. Poptávka po dalších plochách, na které by mohli investoři přenést svou výrobu, vedla město k myšlence dalšího rozšíření průmyslové zóny. Zahájení výstavby infrastruktury druhé etapy (Sochorova II) proběhlo roku 2003.

Celkové investice města v případě rozšíření zóny (Sochorova II) dosáhly 40 mil. Kč. Ze státní agentury CzechInvest byla využita dotace ve výši 10 milionů korun v rámci podpory rozvoje průmyslových zón. Vedle investic do technické části stavby byl 1 milion korun určen také na náhradní výsadbu a ozelenění.

Počítáme-li k průmyslové zóně Sochorova i areál revitalizované Zbrojovky a přilehlých objektů, podniká zde přes 25 podnikatelských subjektů, včetně menších a místních firem.

Díky průmyslové zóně se městu podařilo vyrovnat s nárůstem nezaměstnanosti, který byl spojen s omezením provozu, případně zánikem větších, původně státních závodů, jako byly ve Vyškově např. Zbrojovka nebo cukrovar. V současné době nová průmyslová zóna Sochorova zaměstnává stovky obyvatel. Ekonomický profit z fungování průmyslových zón má prokazatelně i řada menších firem z regionu, které zde získaly odbyt výrobků a služeb

V jihozápadní části města se nahází lokalita Nouzka, zaměřená na služby, výrobní služby a komerční aktivity. (Vyškov-město, ©2008)

5.7 Občanská vybavenost

Plochy veřejné vybavenosti prostupují strukturou celého města. Největší koncentrace je ve středu města, které zvyšuje jeho přitažlivost, nicméně způsobuje narůstání problémů. Narůstání problému se projevuje hlavně v nárocích na prostorové nároky a na technickou a dopravní infrastrukturu.

Největší plochy z mimocentrálního vybavení představují školská zařízení a areál nemocnice.

5.7.1 Školství

Ve městě se nachází dostatek vzdělávacích zařízení. Mateřských školek působí ve městě v současnosti 11, základních škol 7, dvě střední školy - Gymnázium a Střední odborná škola zdravotnická a ekonomická Vyškov, Střední odborná škola a střední odborné učiliště Vyškov. Dále se ve Vyškově nachází Veřejně správní akademie - vyšší odborná škola, s.r.o. Brno - odloučené pracoviště Vyškov.

Ve správním obvodu města dále působí MŠ, ZŠ, SŠ a Dětský domov Vyškov, sídl. Osvození 55, Mateřská škola MATEŘINKA, s.r.o., Základní umělecká škola Vyškov, Dům dětí a mládeže Vyškov (Vyškov-město, ©2008).

5.7.2 Sociální služby

- Odborné sociální poradenství
  - Centrum sociálních služeb Vyškov, o.p.s. - Poradna pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy
  - Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s. Klub PAPERSEK - Poradna a půjčovna rehabilitačních a kompenzačních pomůcek „PAPERSEK“
  - TyfloCentrum Brno, o.p.s. regionální středisko Vyškov (soc. služby pro nevidomé a slabozraké)
- Pečovatelská služba
  - Oblastní charita Vyškov
  - Centrum sociálních služeb Vyškov, o.p.s.
- Osobní asistence
  - Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených dětí v ČR, z.s. Klub PAPERSEK
  - Oblastní charita Vyškov
  - Rodinná pohoda, o.s.
- Odlehčovací služby
  - Oblastní charita Vyškov
  - Rodinná pohoda, o.s.
- Průvodcovské a předčitatelské služby

- TyfloCentrum Brno, o.p.s. regionální středisko Vyškov
- Centra denních služeb
  - Oblastní charita Vyškov
  - Rodinná pohoda, o.s.
- Denní stacionáře, Domovy pro seniory, Domovy se zvláštním režimem
  - Sociální služby Vyškov, p.o.
- Raná péče
  - Rodinná pohoda, o.s.
- Azylové domy
  - Centrum sociálních služeb Vyškov, o.p.s.
- Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
  - IQ Roma servis, o.s.
  - Rodinná pohoda, o.s.
  - Sdružení „Piafa“ ve Vyškově
  - Poradna pro občanství/Občanská a lidská práva (Vyškov-město, ©2008).

5.7.3 Zdravotnictví

Záchranná služba - Počátky činnosti záchranné služby v okrese Vyškov se datují k roku 1977, kdy byla do provozu postavena RZP v OÚNZ Vyškov. Roku 1985 vzniklo samostatné oddělení RZP v NsP Vyškov. 1.1.2006 se organizace stala součástí ZZS JmK (ZZSJmK, ©2007).

Okresní nemocnice s poliklinikou - Nemocnice Vyškov poskytuje léčebnou péči jako jediné nemocniční zařízení v okrese pro více než 90 000 obyvatel. Vedle léčení za hospitalizace v nemocnici poskytuje i ambulantní léčebně preventivní péči ve svých ambulancích jak na poliklinice, tak i v nemocnici (NemVy, ©2015).

Ve městě se nachází dostatek lékáren i soukromých ambulancí. Lékárna situovaná v nákupním centru Kaufland má otevřeno sedm dní v týdnu (Vyškov-město, ©2008).

Ubytování

- Hotely
  - Atrium
  - Hotel Dukla
  - Hotel Selský dvůr
- Penziony
  - Penzion U Massima
  - Chalupa U městské brány
  - Sirius
  - U kolejků
- Ubytování v soukromí
  - Pronájem pokojů v soukromí – Iveta Höferová

- Ubytování Novotný
- Ubytovny
  - Turistická ubytovna Stadion
  - Ubytovna Petras
  - Vlastimil Srna – Park Penzion
  - Ubytovna Drahomír Gottvald
  - Ubytovna VN61
  - Ubytovna Cukrovarská
  - Ubytovna Vyškov

5.7.4 Další služby

Restaurační zařízení, kluby, bary, banky a pojišťovny, bankomaty, směnárny, čerpací stanice, cykloservisy, půjčovny kol, pošty, infocentra, veřejná WC, autoservisy, pneuservisy, solné jeskyně (Vyškov-město, ©2008).

5.8 Kultura a sport

Město Vyškov nabízí dostatek kulturních zařízení i míst pro sport. V posledních letech se město zaměřilo na vystavění nových cyklostezek a hřišť pro děti. V otázce kultury a sportu se město snaží i nadále rozvíjet, což je i jednou z priorit obyvatel.

Problémem již uskutečňovaných kulturních akcí je malá informovanost veřejnosti.

5.8.1 Kulturní zařízení

ZOO PARK a DinoPark Vyškov - Původní Koutek živé přírody byl založen v dubnu 1965 panem Zdeňkem Sokolíčkem. Jeho vybudování spadalo pod tehdejší „dobrovolnou“ akci zvanou „Z“.

ZOO Park se zaměřuje na chov drobných domácích a divoce žijících živočichů z celého světa. Postupem času se však hlavním zaměřením stala původní domácí zvířata. Roku 2006 se k ZOO PARKU připojil i DinoPark s 28 prehistorickými zvířaty v životní velikosti, 3D kinem, naučnou stezkou a paleontologickým hřištěm pro děti (Zoo-Vyškov, 2015).

Knihovna Karla Dvořáčka – Knihovna přijala své jméno roku 1992, po beletristickém překladateli Karlu Nováčkovi, který pocházel z nedalekých Ivanovic na Hané. Je příspěvkovou organizací Městského úřadu Vyškov a nabízí vedle knih i další služby, jako je například Akademie 3. Věku (KkdVyškov, 2015).

Dům dětí a mládeže – nabízí přes 128 kroužků zaměřených na děti a dospívající (Ddm.vys., ©2013).

Hvězdárna Vyškov - historie veřejného pozorování noční oblohy ve Vyškově sahá až do padesátých let. Hvězdárnu se však podařilo vybudovat až v letech 1969 – 1970. Nachází se v odlehlejší části Vyškova, vedle DinoParku, v letovisku Marchanice. V květnu 2011 přešla hvězdárna pod ZOO PARK Vyškov (Hvězdárna.zoo-vyškov.cz, ©2011-2014).

Muzeum Vyškovska - Počátky vyškovského muzejnictví sahají do 90. let 19. století, kdy došlo pod vlivem příprav na pražskou národopisnou výstavu nejdříve k ustavení národopisného odboru a roku 1893 k založení Národopisného spolku. Roku 1923 bylo otevřeno městské muzeum, které od roku 1954 v renovovaném křídle vyškovského zámku. V současné době tvoří sbírkový fond Muzea Vyškovska přes 110.000 inventárních čísel (Muzeum-vyškovska, ©2015).

Muzeum letecké a pozemní techniky ve Vyškově - Nachází se na starém vojenském letišti na severovýchodním okraji Vyškova. Expozici vytvořila a spravuje Nadace Letecké historické společnosti ve spolupráci s Armádou ČR. Rozkládá se na ploše několika hektarů a řadí se k největším expozicím svého druhu v České republice. K vidění jsou stíhací, bombardovací, transportní i průzkumná letadla, vrtulníky, letecké motory, vojenská bojová i přepravní technika, dělostřelecké zbraně, protiletadlové zbraně a mnoho dalších. Nejstarší exponáty muzea představují vraky a části letounů havarovaných během 2. světové války (Vyškov-město, ©2008).

Městské kulturní středisko Vyškov – nabízí:

- koncerty, divadla
- pořady předních českých umělců
- výstavy
- společenské akce
- pohybové a taneční kurzy
- jazykové kurzy
- kino Sokolský dům
- Hřbitovní kostel
- Zámecká loggie
- pronájmy sálů ke kulturně společenským akcím
- pronájmy k prodejním akcím
- reklamní a propagační práce
- počítačová sazba (MksVyškov, 2015)

Besední dům - Kontribučenská záložna, později První kontribučenská spořitelna se v roce 1885 rozhodla vystavět na náměstí novou velkou budovu, která byla stavěna od počátku s úmyslem podpory spolkového a kulturního života ve městě. Besední dům se stal centrem města a jeho velikost poskytovala takřka neomezené možnosti. Veškerý spolkový život a společenský život civilních spolků a klubů se realizoval právě zde (MksVyškov, 2015).

Kino Sokolský dům – Sokolský dům byl založen roku 1883. Svůj název získal díky svému tehdejšímu vedení, které se skládalo ze Sokolů. První představení kina se konalo 15.12. 1915 a po první světové válce se stalo hlavním zdrojem příjmů. Nyní je kino stále v provozu a víceúčelový sál je v průběhu roku využíván k uskutečňování kulturních a společenských akcí, valných hromad, seminářů, soutěží, přehlídek, festivalů, výstav a podobně. Přísálí a vestibul kina jsou využívány k nejrůznějším předváděcím a prodejním akcím.

Galerie Kino - Ke konci roku 2008 byla zřízena v přísálí kina trvalá galerie, jejímž cílem je zpestření nabídky kina (MksVyškov, ©2015).

Kluby a diskotéky

- Club B-29
- Club Bombastic
- Bembek Music Club
- Granada Bar
- Disco Club Peklo
- Disko U Prcka
- Diskobar PDA Havana Club
- Pulp Fiction Music Club
- Moravan Centrum
- Music Bar Plzeňka
- 7. nebe

Další kulturní střediska

- Galerie turistického informačního centra Vyškov
- Galerie 13
- Galerie obrazů malíře Carpina
- Sbírka historických klavírů (Vyškov-město, ©2008).

5.8.2 Sportovní vyžití

- Aquapark Vyškov
- Squash centrum Vyškov
- Kuželna KK Rostex Vyškov
- Paintball Attack Vyškov
- Zimní stadion Vyškov
- Sportovní areál ve Vyškově – atletika, fotbal, tenis, volejbal, nohejbal, rekreační sport, sportovní hala s lezeckou stěnou, nafukovací tenisová hala
- Tenisový a beachvolejbalový kurt
- Skatepark
- Relaxační studio Havaj
- Fit Club Relax
- Sportovní centrum Štěpána Kvapila ve Vyškově
- Fitness club Zdena
- Sokol Vyškov
- Šafářský dvůr – jezdecká škola
- Hřiště na petanque
- Bowling
- Bikrosová dráha ve Vyškově
- Aeroklub Vyškov
- Víceúčelové hřiště
- Stezky pro cyklisty a in-line bruslaře
- Hřiště JIMI Rugby Vyškov (Vyškov-město, ©2008).

5.9 Cestovní ruch

Okres Vyškov není typickou rekreační oblastí. Poskytuje však možnosti k prohlídce mnohých architektonických, kulturních a přírodních památek.

Mezi nejnavštěvovanější cíle patří: Muzeum Vyškovska, ZOO Park a DinoPark a aquapark. Vyškov je také navštěvovaný sportovci díky cyklostezce „Srdcem jižní Moravy“.

ORP Vyškov není typickou rekreační oblastí, návštěvníkům však nabízí kromě zmíněných přírodních památek také řadu kulturních památek. Z architektonických památek se z doby románské dochovalo:

- torzo rotundy v Pustiměři
- zámky ve Vyškově, Račicích, Habrovanech, Drnovicích a Ivanovicích na Hané,
- hodnotná sakrální architektura (kostel sv. Martina v Lulči, kostel sv. Vavřince v Drnovicích, sv. Michaela ve Švábenicích, kostel Nejsvětější Trojice v Habrovanech aj.).

Lidová architektura je zastoupena

- žudrovým hanáckým domem (Lysovice, Rostěnice, Kučerov)
- chalupou z podhorské oblasti Dražanské vrchoviny (Ruprechtov, Luleč).

Ráz krajiny dále doplňují kapličky, zvonice, Boží muka a kříže. Nejznámější technickou památkou je větrný mlýn holandského typu v Ruprechtově. Turisté mohou využít poměrně hustou síť značených turistických cest a cyklotras - Srdcem jižní Moravy (Vyškov-město, ©2008).

6 SWOT ANALÝZA

SWOT analýza je nejčastější metodou pro analýzu území. Tato zkratka vznikla z anglických slov Strengths (silné stránky) – Weaknesses (slabé stránky) – Opportunities (možnosti) – Threats (hrozby). Jak vyplývá z názvu této metody, podstatou je odhalení vnitřních silných a slabých stránek zkoumaného území, možností a hrozeb, které na něj působí zvenčí. Smyslem SWOT analýzy je akceptování silných stránek a odstraňování slabých stránek. (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 121)

Silné stránky

- Dobré hospodaření města
- Vhodná poloha regionu
- Dobrá dopravní obslužnost
- Vysoká daňová výtěžnost
- Integrace do IDS JmK
- Přímé napojení na dálniční síť
- Velký počet odkanalizovaných obcí
- Přítomnost nemocnice v jádru regionu
- Rozvinuté zázemí sociálních služeb
- Kvalitní přírodní poměry území a různorodá krajina vytvářejí potřebný potenciál rozvoje cestovního ruchu
- Poloha SO ORP Vyškov v zázemí krajského města Brna
- Existence turistických atraktivit

Slabé stránky

- Znečištění vod v určitém území – Ivanovice na Hané, Kozlany
- Nízké zastoupení chráněných ploch
- Nízký podíl trvalých travních porostů
- Špatný stav rychlostní silnice R46
- Špatné propojení autobusové a železniční dopravy
- Růst intenzity individuální automobilové dopravy v centru Vyškova
- Nízký podíl využívání alternativních zdrojů energie
- Absence čištění odpadních vod v ČOV v malých obcích
- Nepřístupnost některých kulturně- historických památek (zámky Habrovany, Ivanovice na Hané, Ferdinandsko)
- Nízký podíl turistických a rekreačních ploch ve Vyškovské bráně
- Chybějící pěší turistické trasy ve východní polovině území, nízká hustota cyklostezek v Litčické pahorkatině a jejich špatný technický stav

Příležitosti

- Vytváření životaschopných a perspektivních projektů pro získání dotačních prostředků z EU
- Využití dobré polohy většiny území vůči krajskému městu pro rozvoj hospodářských aktivit
- Rozšíření spolupráce s firmami, podnikateli, neziskovými organizacemi a dalšími objekty mimo obecní správu, jež by výrazně podpořila rozvoj regionu a činnost obcí.
- Zalesňování nevyužívané zemědělské půdy
- Modernizace železniční stanice
- Zavádění alternativních zdrojů energie
- Využití nabídky dobře kvalifikované pracovní síly k nalákání nových investorů

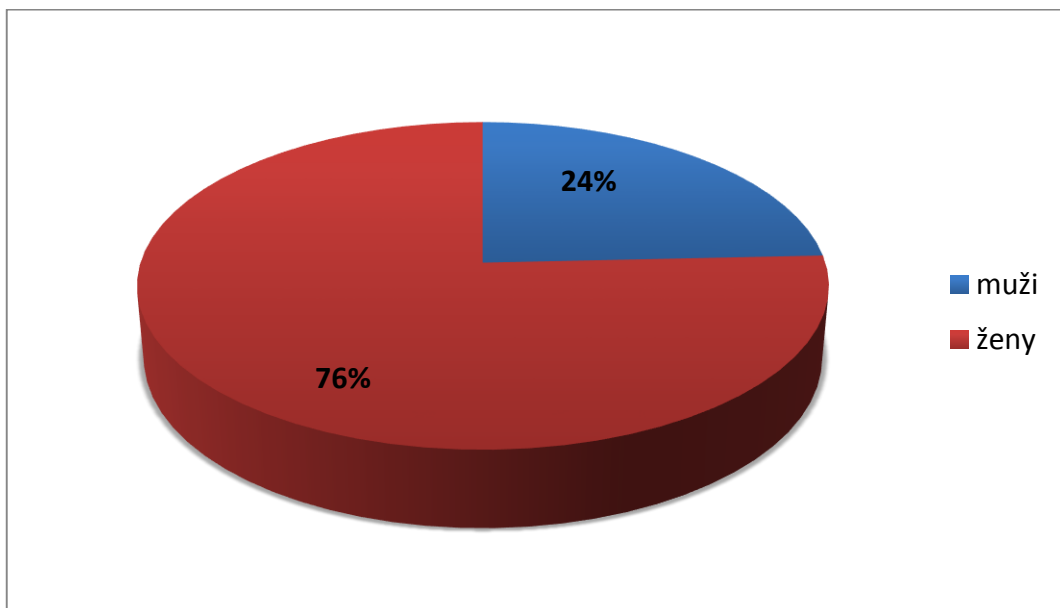
Hrozby

- Nedostatek pracovních míst pro problémové skupiny obyvatel může vést k jejich dlouhodobé nezaměstnanosti případně až k sociálnímu vyloučení
- Zvyšování intenzity dopravy může vést ke zvýšení emisní a hlukové zátěže
- Snižování počtu spojů veřejné dopravy z důvodu snižování dotací.
- Zanedbávání údržby silniční sítě.
- Pokračující zábor zemědělské půdy
- Snaha lokalizovat některé dopravně náročné činnosti do centra Vyškova
- Proces stárnutí obyvatel se bude nadále prohlubovat a na tento vývoj je potřebné reagovat i v kontextu budoucího rozvoje sociální péče ve vztahu k obyvatelstvu v produktivním věku
- Další prohlubování rozdílů mezi jádrem a zázemím může vést k započetí procesu odchodu obyvatelstva ze znevýhodněných oblastí

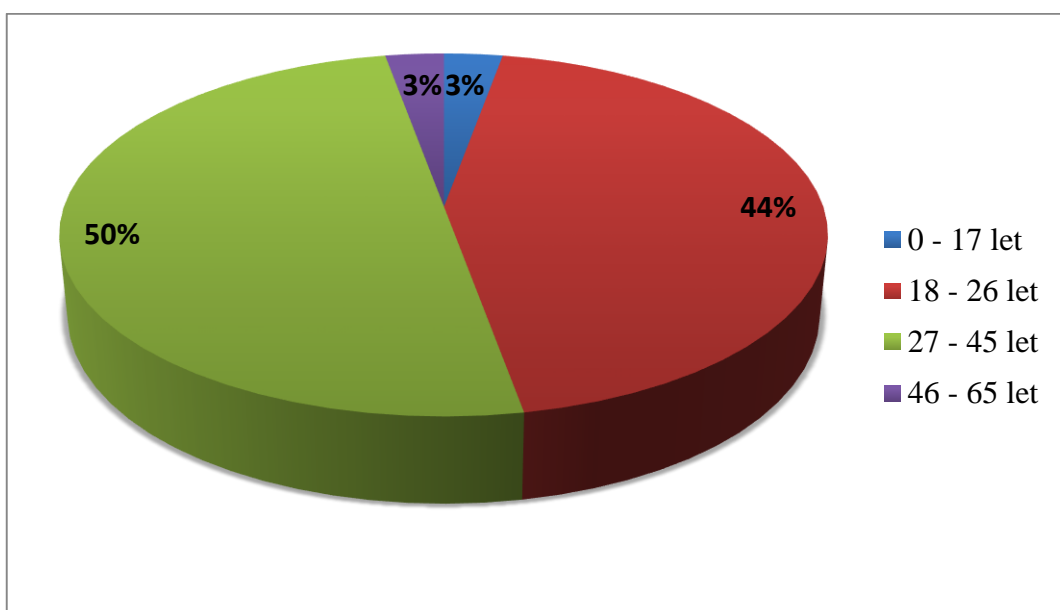
7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazník byl zaměřen na spokojenost obyvatel města Vyškova právě s tímto městem. Šetření se zúčastnilo 70 obyvatel Vyškova. Dotazníky byly zcela anonymní a hlavním úkolem bylo zjistit, s čím jsou obyvatelé města spokojeni a s čím právě naopak. Dotazník obsahoval jak otevřené tak uzavřené otázky.

Dotazníkového šetření se zúčastnilo v poměru více žen jak mužů, nejčastěji ve věku 27 – 45 let.

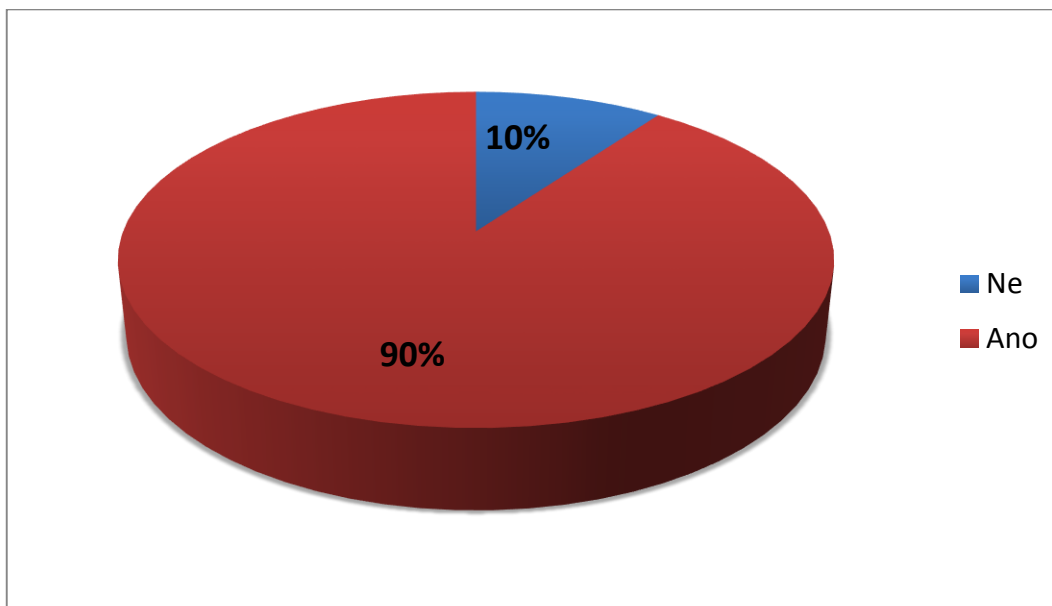

Obr. 3. Procentuální vyjádření zúčastněných mužů a žen (vlastní zpracování).

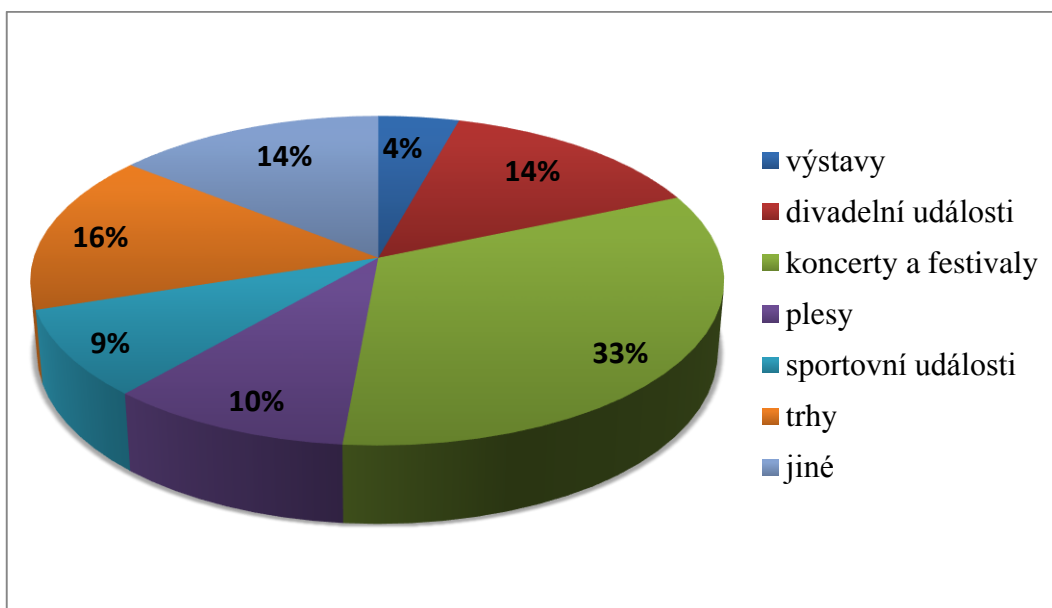
Obr. 4. Věková struktura zúčastněných (vlastní zpracování).

Z dotazníkového průzkumu vyplynulo, že drtivá většina obyvatel Vyškova považuje město za vhodné pro bydlení.

Obr. 5. Vyškov jako dobré místo pro bydlení (vlastní zpracování).

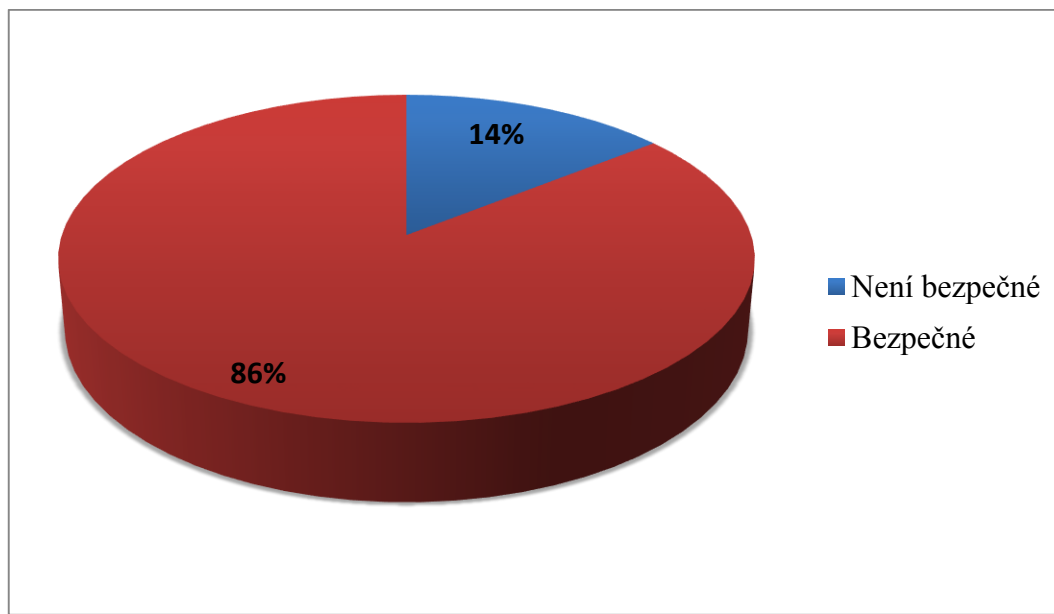
Z událostí, které město Vyškov pořádá, si obyvatelé nejvíce cení koncertů a festivalů. Dále rádi navštěvují trhy, divadelní události a plesy. Jak vyplynulo ze šetření, velmi málo obyvatel navštěvuje výstavy. Mezi další odpovědi, zahrnuté pod položkou jiné, patřily zejména návštěvy restaurací, kina a zoo.

Obr. 6. Nejvíce navštěvované události ve Vyškově (vlastní zpracování).

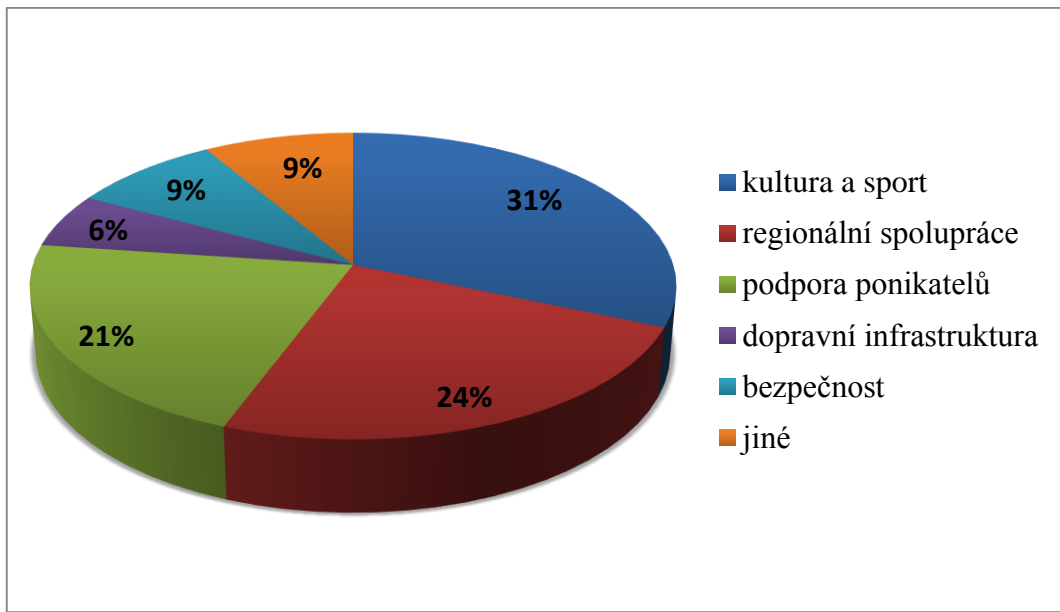

I přes všechny klady města, část obyvatel tvrdí, že město není bezpečné pro děti a dospívající. To je způsobeno hlavně snadnou dostupností drog ve městě, malým množstvím policejních hlídek, skupinami nepřizpůsobivých občanů – romskou komunitou a uživateli drog, velkým počtem heren na území Vyškova, rostoucí drobnou kriminalitou a dopravními kolapsy.

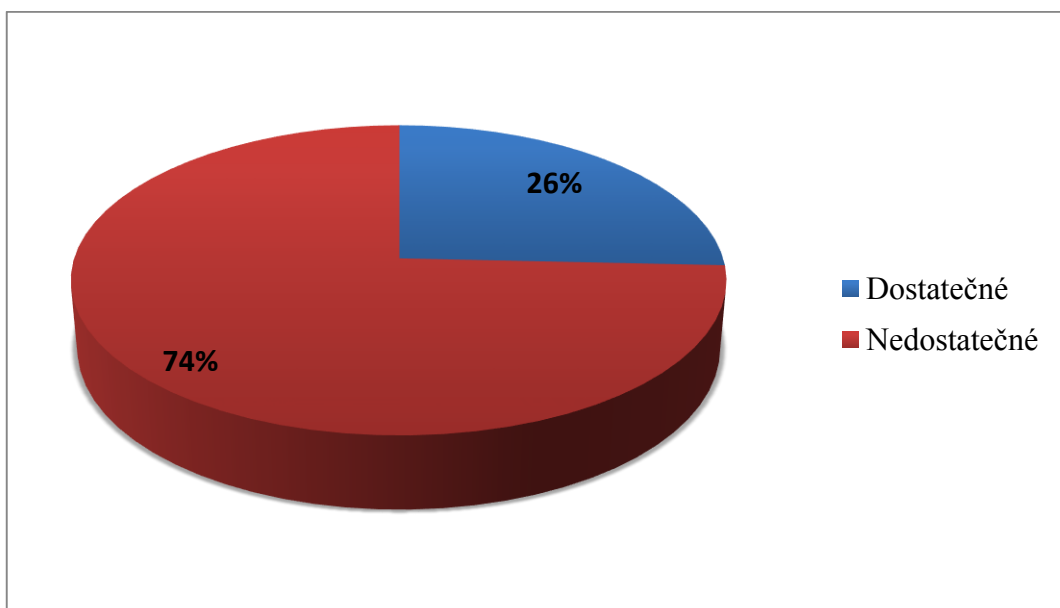
Obr. 7. Bezpečnost města Vyškov (vlastní zpracování).

K dalšímu rozvoji města by se podle dotazovaných mělo město nejvíce zaměřit na rozvoj kultury a sportu, regionální spolupráci a podporu podnikatelů. Zlepšování bezpečnosti města a technické infrastruktury označila jako důležité menšina dotazovaných. V odpovědích pod položkou jiné se nacházely názory zlepšení ekologie, nezkorumpování politici, snížení nezaměstnanosti a rozšíření průmyslové zóny.

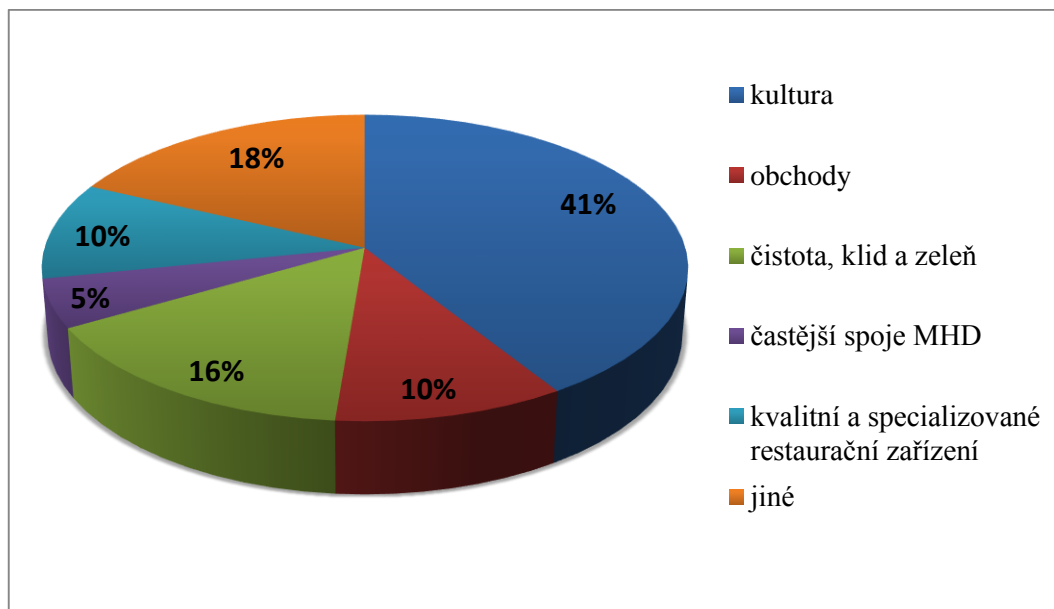
Obr. 8. Zaměření města vedoucí k jeho dalšímu rozvoji (vlastní zpracování).

Více než polovina dotazovaných uvedla, že Vyškov nemá dostatečné pracovní příležitosti.

Obr. 9. Pracovní příležitosti ve městě Vyškov (vlastní zpracování).

Obyvatelům Vyškova dále chybí ve městě větší kulturní vyžití, čistota, klid, zeleň, více obchodů a kvalitních, specializovaných restauračních zařízení a častější spoje MHD. Pod položkou jiné jsou zaznamenány odpovědi větší vyžití pro psy, nedostatečné parkoviště u nemocnice, sportovní vyžití, slušní politici, práce pro absolventy VŠ, dětská hřiště a in-line stezky.

Obr. 10. Co obyvatelé Vyškova postrádají ve svém městě (vlastní zpracování).

Z výsledku šetření vyplývá, že obyvatelé Vyškova by město doporučili jako dobré místo pro bydlení, nicméně vidí zde nedostatky, mezi které patří hlavně málo pracovních příležitostí, bezpečnost města a malé kulturní vyžití. Pro zlepšení pracovních příležitostí je důležitá podpora podnikatelů ze strany města, a s tím související nová pracovní místa. Zlepšení bezpečnosti spočívá v posílení policejních hlídek, město Vyškov již stanovilo území, na kterém je zakázáno pít alkohol. Také, v souvislosti s velkým výskytem drog, je třeba vést protidrogové kampaně a spolupracovat v této kampani se školami ve Vyškově. Kulturní vyžití je ve městě dostatečné, jak vyplývá z dokumentů města Vyškov. Pokud to však občané vidí jinak, je chyba na straně marketingu a zviditelnění těchto kulturních akcí.

8 STRATEGICKÉ CÍLE ROZVOJE MĚSTA VYŠKOV

Vize rozvoje správního území města směřuje k naplňování oprávněných potřeb a přání místních obyvatel za podmínky respektování zásad trvale udržitelného rozvoje.

To znamená vytvořit podmínky pro zlepšování vyváženého uspokojování ekonomických, sociálních a kulturních potřeb tak, aby nebylo ohroženo uspokojování těchto potřeb pro příští generace.

Pro zajištění udržitelného rozvoje je podstatné vytyčení a naplnění tří základních cílů. tyto cíle a priority vychází částečně z programového vyhlášení Rady města Vyškova i provedeného dotazníkového šetření.

Strategické cíle:

- Rozvoj, který respektuje přání a potřeby občanů
- Zlepšení dopravní infrastruktury
- Udržení a zvyšování zaměstnanosti a ekonomického růstu

8.1 Prioritní osa: Rozvoj, který respektuje přání a potřeby občanů

Strategická vize: Zajistit větší bezpečnost pro občany, vytvářet zdravé životní prostředí a reprezentativní město. Podpořit možnosti trávení volného času občanů i turistů.

8.1.1 Opatření: Zvýšení bezpečnosti

Popis opatření: Cílem tohoto opatření je zajistit bezpečí pro obyvatele.

Podporované aktivity: zdvojnásobení policejních hlídek
zvýšená bezpečnost ve Smetanových sadech
rozšíření kamerového systému
optimalizace parkovacích míst
osvětlení a bezbariérová úprava přechodů
regulace výherních herních automatů

Dopady: Zajištění větší bezpečnosti pro obyvatele města a tím zkvalitnění jejich života.

Priorita: A

Realizátor: město Vyškov

Zdroje financování: rozpočet města

8.1.2 Opatření: Zkvalitnění péče o veřejnou zeleň a čistotu Vyškova

Popis opatření: Cílem tohoto opatření je spokojenost obyvatel a péče o životní prostředí.

Podporované aktivity: za každý odstraněný strom, vysázení dvou stromů nových revitalizace určitých částí města (Smetanovy sady, Marchanický hájek)

odbahnění velkého i malého Kačence a upravení okolí pro relaxaci

údržba a čistota vodních toků

Dopady: Zlepšení vzhledu města a nové možnosti k relaxaci pro obyvatele.

Priorita: B

Realizátor: Město Vyškov ve spolupráci s osadními výbory a správci vodních toků.

Zdroje financování: rozpočet města

8.1.3 Opatření: Podpora volného času a vzdělávání

Popis opatření: Cílem tohoto opatření je zlepšit možnosti trávení volného času pro obyvatele města a zlepšení kvality školství.

Podporované aktivity: podpora zájmových spolků Městského kulturního střediska

modernizace kina Sokolský dům a zimního stadionu

pokračování oprav škol a školek

zvyšování úrovně školství

kulturní programy pro seniory

nové pobytové plochy pro děti

Dopady: Nové možnosti pro obyvatele a jejich volný čas, zvýšení kvality vzdělávání.

Priorita:	C
Realizátor:	město Vyškov
Zdroje financování:	rozpočet města

8.2 Prioritní osa: Zlepšení dopravní infrastruktury

Strategická vize: Zlepšit stav dopravní infrastruktury, který bude přispívat k větší kvalitě života občanů a větší bezpečnosti projíždějících aut, což může vést k přílivu nových investorů a ekonomickému růstu.

8.2.1 Opatření: Snížení dopravního zatížení centra města

Popis opatření:	Cílem tohoto opatření je zlepšit dopravní podmínky v centru Vyškova.
Podporované aktivity:	vybudování dynamického řízení křižovatek ve městě optimalizace parkování pokračování v nastoleném řešení dopravní zátěže
Dopady:	Snížení hluku a zkvalitnění bydlení.
Priorita:	A
Realizátor:	město Vyškov, odbor dopravy
Zdroje financování:	Rozpočet města, příspěvek ze státního rozpočtu, ERDF.

8.2.2 Opatření: Oprava povrchu vozovky

Popis opatření:	Postupné opravy povrchu poškozené vozovky.
Podporované aktivity:	oprava poškozených úseků
Dopady:	kvalitnější vozovka
Priorita:	B
Realizátor:	město Vyškov, odbor dopravy
Zdroje financování:	Rozpočet města, ERDF.

8.2.3 Opatření: Rozšíření cyklostezek a in-line stezek

Popis opatření:	Cílem tohoto opatření je zkvalitnění sportovního vyžití pro občany, a možné snížení automobilové dopravy v důsledku využívání cyklistické dopravy.
Podporované aktivity:	Vybudování nových cyklostezek a napojení na staré, oddělení cyklistického provozu od automobilové dopravy.
Dopady:	Lepší propojení jednotlivých částí města.
Priorita:	C
Realizátor:	město Vyškov, odbor dopravy
Zdroje financování:	rozpočet města

8.3 Prioritní osa: Udržení a zvyšování zaměstnanosti a ekonomického růstu

Strategická vize: Pro udržení a zvyšování zaměstnanosti a ekonomického růstu jsou zásadní aktivity související s podporou podnikatelů, vzdělávání lidských zdrojů a dobrá informovanost o pracovních místech.

8.3.1 Opatření: Zvyšování pracovních příležitostí

Popis opatření:	Vytváření nových pracovních míst a s tím související snižování nezaměstnanosti.
Podporované aktivity:	podpora podnikatelů
Dopady:	Více pracovních míst souvisejících s podporou podnikatelů a vzniku nových firem.
Priorita:	A
Realizátor:	město Vyškov
Zdroje financování:	Rozpočet města, prostředky podnikatelských subjektů.

8.3.2 Opatření: Zvyšování kvality lidských zdrojů

Popis opatření:	Zvýšení kvalifikace uchazečů o práci, případě zaměstnanců ekonomicky aktivních podniků prostřednictvím spolupráce s úřadem práce.
Podporované aktivity:	Rekvalifikace a vzdělávací programy.
Dopady:	Zatraktivnění uchazečů o práci pro zaměstnavatele, přilákání investorů a snižování nezaměstnanosti.
Priorita:	B
Realizátor:	Město Vyškov, Úřad práce Vyškov.
Zdroje financování:	Dotace z EU – ESF

8.3.3 Opatření: Zlepšování informovanosti o volných pracovních místech

Popis opatření:	Zlepšit informovanost úřadu práce o volných pracovních místech.
Podporované aktivity:	Pobízení podnikatelských subjektů k dodání nabídek volných pracovních míst úřadu práce (některé firmy zveřejňují volné pracovní místa jen na svých oficiálních stránkách).
Dopady:	Zlepšení informovanosti veřejnosti o pracovních místech a nalezení vhodného kandidáta.
Priorita:	C
Realizátor:	město Vyškov
Zdroje financování:	Rozpočet podnikatelských subjektů, rozpočet města.

9 KATALOG PROJEKTŮ

9.1 Povodňový varovný systém města Vyškova

Název projektu:	Povodňový varovný systém města Vyškova
Charakteristika:	Předmětem podpory je vybudování varovného a výstražného systému obyvatelstva a zpracování digitálního povodňového plánu pro Město Vyškov a ORP Vyškov.
Oblast:	Stavební práce a IT práce
Termín realizace:	2015
Záměr:	Zlepšování vodohospodářské infrastruktury, omezování rizika povodní a zlepšení systému povodňové služby.
Lokalizace:	Vyškov včetně místních částí Pařezovice, Hamiltony, Lhota, Opatovice a Rychtářov.
Garant:	město Vyškov
Způsob financování:	Dotace z EU – OP Životní prostředí, příspěvek ze státního rozpočtu, rozpočet města.
Náklady:	6 787 281Kč

9.2 „Středověká vesnice Vyškov 2015“

Název projektu:	„Středověká vesnice Vyškov 2015“
Charakteristika:	Předmětem projektu je výstavba edukativního, poznávacího a zábavního parku se zaměřením na středověk. Cílem projektu je rozvoj trvale udržitelného cestovního ruchu a umožnění aktivního trávení volného času.
Oblast:	Stavební práce
Termín realizace:	2015 - 2016
Záměr:	Záměrem parku je rozvoj udržitelného cestovního ruchu a prezentace středověké vesnice se všemi jeho charakteristikami a specifiky - ukázkami dobových staveb, řemesel a života. Středověký areál bude doplněn potřebným zázemím pro jeho

obsahu (např. parkoviště) a související sportovní aktivity (hřiště). Plánovaný park svým zaměřením a rozlohou (9,5 ha) nemá v ČR prakticky konkurenci.

Lokalizace: Areál projektu je umístěn v těsném sousedství ZOO parku a DinoParku Vyškov.

Garant: HSD Consult s.r.o. ve spolupráci s městem Vyškov.

Způsob financování: Dotace z EU – ROP JV, příspěvek ze státního rozpočtu, rozpočet města, soukromé prostředky.

Náklady: 73 689 836Kč

9.3 Oprava cyklostezky ve Smetanových sadech

Název projektu: Oprava cyklostezky ve Smetanových sadech

Charakteristika: Provedení cyklostezky z asfaltobetonu.

Oblast: Stavební práce

Termín realizace: srpen – září 2015

Záměr: Zlepšení kvality povrchu cyklostezky a větší bezpečnost pro sportovce.

Lokalizace: Vyškov – Smetanovy sady

Garant: město Vyškov

Způsob financování: Rozpočet města Vyškova, dotace ze SFDI.

Náklady: 4 163 000Kč

ZÁVĚR

V bakalářské práci je analyzován aktuální stav města Vyškova v oblasti přírodní poměry, obyvatelstvo, hospodaření, trhu práce a nezaměstnanosti, občanské vybavenosti, technické infrastruktury, dopravy, průmyslu, kultury a sportu a cestovního ruchu.

Město Vyškov je z geografického hlediska rozmanitým a poměrně členitým územím. Důležitý byl pro město vývoj po druhé světové válce, kdy došlo k rozvoji průmyslových zón, nové bytové výstavbě a celkovému ekonomickému rozvoji.

Obyvatel ve městě Vyškov pomalu ubývá a zvyšuje se index stáří. Město poskytuje obyvatelům širokou síť sociálních služeb.

V oblasti kultury a sportu město nestagnuje, naopak se snaží obyvatelům poskytovat stále nové příležitosti jak trávit svůj volný čas. Kultura a sport je jednou z oblastí, ve které si obyvatelé dle dat z dotazníkového šetření, přejí výrazný rozvoj.

Okres Vyškov není typickou rekreační oblastí. Poskytuje však možnosti k prohlídce mnohých architektonických, kulturních a přírodních památek.

Jednou z cest, jak se snaží město bojovat s nezaměstnaností je průmyslová zóna Sochorova, která nabízí pracovní místa. Po rozšíření v roce 2003 došlo ke zvýšení nabídky pracovních míst. Z dotazníkového šetření však vyplynulo, že 74% obyvatel považuje pracovní příležitosti za nedostatečné.

V oblasti dopravní infrastruktury je centrum města vytíženo osobní automobilovou dopravou a na silnicích se projevuje špatný stav vozovky.

Z vytvořené SWOT analýzy je patrné, že město Vyškov je jako celek ekonomicky rostoucí. Díky práci na slabých stránkách města, přihlédnutí k preferencím obyvatel a vytvoření životaschopných projektů bude město nadále růst a rozvíjet se.

Po finanční stránce nabízí výraznou podporu Evropská unie, která dává členským státům možnost čerpat finanční prostředky v jednotlivých operačních programech. Podmínkou je vytvoření kvalitních projektů, které budou hodnoceny při výběrovém řízení.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- HORIZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ, 2013. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. 3. upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 248 s. ISBN 978-80-7380-459-6.
- KADERÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ, 2012. *Územní samospráva - udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- Kolektiv autorů, 2008. *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 455 s. ISBN 978-80-7380-086-4.
- PAVLÍK, Marek, 2014. *Jak úspěšně řídit obec a region: cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 160 s. ISBN 978-80-247-5256-3.
- PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR, 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Praha: ASPI, 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- SUCHÁČEK, Jan a Jeppe JUUL PETERSEN, 2010. *Developments in minor cities: institutions matter*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 190 s. ISBN 978-80-248-2213-6.
- WOKOUN, René et al, 2011. *Základy regionálních věd a veřejné správy*. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 474 s. ISBN 978-80-7380-304-9.
- WOKOUN, René, Pavel MATES a Rudolf COGAN, 2006. *Management regionální politiky a reforma veřejné správy*. 1. vyd. Praha: Linde, 351 s. ISBN 80-7201-608-3.
- Internetové zdroje:**
- Český statistický úřad. Databáze demografických údajů za obce ČR. *Czso.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-24]. Dostupné z: https://www.czso.cz/staticke/cz/obce_d/index.htm
- Český statistický úřad. Charakteristika okresu Vyškov. *Czso.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xb/charakteristika_okresu_vyskov
- Český statistický úřad. Struktura uchazečů o zaměstnání. *Czso.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-19]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xb/struktura-uchazecu-o-zamestnani-k-31-prosinci-2014>
- Dům dětí a mládeže Vyškov. Kroužky 2014-2015. *Ddm.vys.cz* [online]. ©2013 [cit. 2015-04-03]. Dostupné z: <http://www.ddm.vys.cz/krouzky-2014-2015>

- Knihovna Karla Dvořáčka. Co nabízíme. *Kkdvyskov.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-03-03].
Dostupné z: <http://www.kkdvyskov.cz/co-nabizime/>
- Město Vyškov. Historie města Vyškova. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-04-06].
Dostupné z: http://www.vyskov-mesto.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=18857&id=1067582&p1=107423
- Město Vyškov. Kam za sportem ve Vyškově. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-03-25].
Dostupné z: http://www.vyskov-mesto.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=18857&id_dokumenty=1104910
- Město Vyškov. Komunitní plán sociálních služeb. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-04-11].
Dostupné z: http://www.vyskov-mesto.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=18857&id_dokumenty=1110243
- Město Vyškov. Kulturní zařízení na vyškovsku. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-05-02].
Dostupné z: http://www.vyskov-mesto.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=18857&id_dokumenty=1111695
- Město Vyškov. Muzeum letecké a pozemní techniky. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-04-11].
Dostupné z: http://www.vyskov-mesto.cz/vismo/o_utvar.asp?id_u=96359
- Město Vyškov. Odbor sociálních věcí a zdravotnictví. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-04-03].
Dostupné z: http://vyskov-mesto.cz/dp/id_ktg=5425
- Město Vyškov. Rozbor udržitelného rozvoje území. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-04-09].
Dostupné z: http://www.vyskov-mesto.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=18857&id_dokumenty=1111065
- Město Vyškov. Rozpočet města Vyškova. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-05-03].
Dostupné z: http://www.vyskov-mesto.cz/dp/id_ktg=20424&archiv=0&p1=107368
- Město Vyškov. Školy. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: http://vyskov-mesto.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=18857&id_u=987

- Město Vyškov. Vyškov dnes. *Vyskov-mesto.cz* [online]. ©2008 [cit. 2015-02-03]. Dostupné z: http://www.vyskov-mesto.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=18857&id=1067614
- Městské kulturní středisko Vyškov. Kino něco o nás. *Mksvyskov.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-15]. Dostupné z: <http://www.mksvyskov.cz/kino-neco-o-nas/>
- Městské kulturní středisko Vyškov. O mks kdo jsme. *Mksvyskov.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-04-08]. Dostupné z: <http://www.mksvyskov.cz/o-mks-kdo-jsme/>
- Městské kulturní středisko Vyškov. Provoz Besední dům. *Mksvyskov.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.mksvyskov.cz/provoz-besedni-dum/>
- Ministerstvo vnitra České republiky. Počty obyvatel v obcích. *Mvcr.cz* [online]. ©2015 [cit. 2015-03-25]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/statistiky-pocty-obyvatel-v-obcich.aspx>
- Muzeum vyškovska. Muzeum vyškovska. *Muzeum-vyskovska.cz* [online]. ©2015 [cit. 2015-04-16]. Dostupné z: <http://www.muzeum-vyskovska.cz/domu/muzeum-vyskovska/>
- Nemocnice Vyškov. O nemocnici. *Nemvy.cz* [online]. ©2007 [cit. 2015-04-05]. Dostupné z: <http://www.nemvy.cz/o-nemocnici>
- Regionální rozvoj. Základní legislativa regionální politiky v ČR. *Regionalnirozvoj.cz* [online]. ©2009 [cit. 2015-01-28]. Dostupné z: <http://www.regionalnirozvoj.cz/index.php/zakladni-legislativa-regionalni-politiky-v-cr.html>
- Zdravotnická záchranná služba Jihomoravského kraje. Územní oddělení Vyškov. *Zzsjsmk.cz* [online]. ©2007 [cit. 2015-04-27]. Dostupné z: <http://www.zzsjsmk.cz/uzemni-oddeleni-vyskov>
- ZOO PARK Vyškov. Historie. *Zoo-vyskov.cz* [online]. 2015 [cit. 2015-05-03]. Dostupné z: <http://www.zoo-vyskov.cz/historie>
- ZOO PARK Vyškov. Hvězdárna. *Zoo-vyskov.cz* [online]. ©2011-2014 [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: Hvezdarna.zoo-vyskov.cz

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

- o.s. Občanské sdružení.
- o.p.s. Obecně prospěšná společnost.
- p.o. Příspěvková organizace.
- s.r.o. Společnost s ručením omezeným.
- MŠ Mateřská škola.
- ZŠ Základní škola.
- SŠ Střední škola.
- VŠ Vysoká škola.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Počet obyvatel ve Vyškově	35
Obr. 2. Počet obyvatel SO ORP Vyškov	36
Obr. 3. Procentuální vyjádření zúčastněných mužů a žen	55
Obr. 4. Věková struktura zúčastněných	55
Obr. 5. Vyškov jako dobré místo pro bydlení	56
Obr. 6. Nejvíce navštěvované události ve Vyškově	56
Obr. 7. Bezpečnost města Vyškov	57
Obr. 8. Zaměření města vedoucí k jeho dalšímu rozvoji	58
Obr. 9. Pracovní příležitosti ve městě Vyškov	58
Obr. 10. Co obyvatelé Vyškova postrádají ve svém městě	59

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Metody zapojení občanů do dění obce	20
Tab. 2. Orgány podle typu obce	21
Tab. 3. Věková struktura obyvatel Vyškova	36
Tab. 4. Rozpočty města Vyškova 2012 – 2015 v tis. Kč	38

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I: NÁZEV PŘÍLOHY